

CICDE

Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

2025

GHIDUL CANDIDATULUI/ CANDIDATEI

**la alegerile parlamentare
din 28 septembrie 2025**

www.cicde.md

CICDE

Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

GHIDUL CANDIDATULUI/CANDIDATEI la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025

Chișinău, 2025

Cuprins

Glosar	2
Introducere.....	3
Cine are dreptul de a candida la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova? .5	
Cine are dreptul de a desemna candidați?	5
Care organ electoral înregistrează candidații/candidatele?	7
Când se depun documentele pentru înregistrare?	7
Ce conține setul de documente pentru înregistrare, prezentat de blocuri electorale/partide politice?	8
Ce documente prezintă candidatul independent pentru înregistrare?	13
Cine va colecta semnăturile pentru susținerea candidatului/ candidatei?	18
Cum se colectează semnăturile în susținerea unui candidat/unei candidate?	20
În cât timp este adoptată hotărârea de înregistrare?	23
Până când se pot face modificări în privința înregistrării?	26
Care sunt drepturile concurentului electoral/concurente electorale?	27
Care sunt obligațiile concurentului electoral/concurente electorale?	43
Linkuri utile.....	46

Prezenta publicație descrie procedura și condițiile speciale pentru desemnarea candidaților pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, inclusiv înregistrarea grupurilor de inițiativă, colectarea semnăturilor, prezentarea și verificarea listelor de subscripție în cazul candidaților independenți, depunerea și verificarea documentelor pentru înregistrarea concurenților electorali în cadrul alegerilor parlamentare, dar și drepturile și obligațiile concurenților electorali, care derivă din această calitate.

Acest material didactic elaborat de Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral” în corespundere cu ultimele modificări la cadrul normativ electoral și conex (până la data de 18 iulie 2025) se adresează candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, membrilor grupurilor de inițiativă în susținerea candidaților independenți .

Glosar

candidat – persoană care este desemnată pentru ocuparea unei funcții publice electivă din partea partidelor politice sau a blocurilor electorale, înregistrată în modul corespunzător;

candidat desemnat – persoană care își înaintează candidatura sau este propusă de partidele politice, blocurile electorale sau grupurile de inițiativă în vederea înregistrării în calitate de concurent electoral;

candidat independent – persoană care își înaintează candidatura pentru ocuparea unei funcții publice electivă independent de partidele politice și de blocurile electorale, înregistrată în modul corespunzător;

circumscripție națională – circumscripție electorală de nivel național în care se organizează și se desfășoară alegerile parlamentare, cele prezidențiale și referendumurile republicane;

colector – membru al grupului de inițiativă care colectează semnături în susținerea candidatului desemnat la o funcție electivă, inclusiv în susținerea propriei candidaturi;

concurrent electoral (în cazul alegerilor parlamentare) – partid politic, bloc electoral și persoană care candidează pentru funcția de deputat în Parlament și sunt înregistrate de Comisia Electorală Centrală;

grup de inițiativă – grup constituit din cetățeni cu drept de vot, înregistrat în condițiile Codului electoral, pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă;

listă de subscripție – listă cu semnături ale alegătorilor care susțin candidatul desemnat la o funcție publică electivă, în condițiile Codului electoral.

Introducere

La data de **28 septembrie 2025** în Republica Moldova vor avea loc ***alegeri pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova***, data alegerilor fiind stabilită prin hotărârea Parlamentului nr. 77 din 17 aprilie 2025. Alegerile parlamentare se desfășoară într-o singură circumscripție electorală națională, în care se aleg 101 deputați.

Procedurile specifice privind desemnarea și înregistrarea candidaților la alegerile pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova sunt prevăzute în:

Codul electoral nr. 325/2022 (capitolul VII și titlul III)

Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023, cu modificările și completările ulterioare (*în continuare - Regulamentul nr. 1204/2023*).

Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592/2025.

Particularitățile de colectare a semnăturilor pentru susținerea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, inclusiv modalitatea de constituire a grupurilor de inițiativă, întocmirea și prezentarea listelor de subscripție, precum și modalitatea de eliberare, recepționare

și verificare a acestora de către Comisia Electorală Centrală sunt prevăzute la art. 65, 66, 67, 113 și 114 din Codul electoral nr. 325/2022 și de

Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025.

Parlamentul se alege prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un **mandat de 4 ani**.

Numărul de mandate de deputat, obținut de concurenții electorali, se calculează de către Comisia Electorală Centrală prin împărțirea succesivă a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral, cu excepția candidaților independenți, la 1, 2, 3, 4 etc. până la 101 deputati. Din rezultatele tuturor împărțirilor și din numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți se iau în descresștere atâtea numere câte mandate de deputat urmează să fie distribuite.

Pragul minim de reprezentare constituie următoarele procente din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară:

- a) pentru un bloc electoral – 7%;
- b) pentru un partid politic – 5%;
- c) pentru un candidat independent – 2%.

De câte numere din acest șir descrescător dispune partidul politic sau blocul electoral, atâtea mandate i se atribuie.

Concurenții electorali care au întrunit un număr mai mic de voturi decât pragul minim de reprezentare se exclud, printr-o hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, din procesul de atribuire a mandatelor.

Mandatele de deputat se atribuie concurenților electorali de către Comisia Electorală Centrală în ordinea înscrierii lor în listele de candidați.

Alegerile sunt considerate valabile dacă au participat mai mult de 1/3 din numărul de persoane înscrise în listele electorale.

Vă invităm să vizionați video-ul explicativ, elaborat de Centrul de instruire continuă în domeniu electoral despre Parlamentul Republicii Moldova, în care se relatează despre modalitatea de alegere, principalele atribuții și cum se realizează interacțiunea dintre deputați și cetățeni

Cine are dreptul de a candida la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova?

Au dreptul de a fi aleși în funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022. Iată care sunt acestea:

DREPTUL DE A CANDIDA LA FUNCȚIA DE DEPUTAT ÎL ARE:

- cetățeanul/cetățeană Republicii Moldova cu drept de vot care a împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani;
- nu are restricții de a exercita dreptul de a alege și de a fi ales în condițiile art. 16 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.

Care sunt restricțiile privind dreptul de a fi ales?

NU POT FI ALEȘI: art. 16 alin. (2) din Codul electoral

- militarii care îndeplinesc serviciul în termen;
- persoanele care nu au a împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani;
- persoanele lipsite de dreptul la vot prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară;
- persoanele care sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă și persoanele care au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție;
- persoanele private de dreptul de a ocupa funcții publice sau funcții de demnitate publică prin hotărâre judecătorească definitivă ori printr-un act de constatare definitiv.

Cine are dreptul de a desemna candidați?

Dreptul de a desemna candidați/candidate pentru alegerile parlamentare, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de cadrul normativ electoral, îl au:

partidele politice care au dreptul de a participa la alegeri în baza datelor prezentate de Agenția Servicii Publice, înregistrate până la data intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei alegerilor parlamentare, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația existentă;

blocurile electorale constituite și înregistrate în condițiile art. 64 din Codul electoral nr.325/2022 și în conformitate cu Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592/2025;

cetățenii Republicii Moldova care își înaintează propria candidatură independent de partidele politice și de blocurile electorale și care, începând cu 70 de zile înainte de ziua alegerilor, nu au deținut calitatea de membru al unui partid politic, precum și nu și-au afirmat public susținerea unui partid politic (candidații independenți).

Nota bene!

Aceași persoană poate fi inclusă doar într-o singură listă de candidați din partea unui partid politic, bloc electoral sau poate candida independent.

Partidul politic sau blocul electoral înaintează lista de candidați, care nu va fi mai mică de 51 de persoane și nu va depăși numărul de 111 persoane.

Procedura de desemnare a candidaților în cadrul alegerilor parlamentare cuprinde:

în cazul partidelor politice și blocurilor electorale:

➤ aprobarea, în cadrul ședințelor organelor abilitate în conformitate cu prevederile statutare sau, după caz, cu acordurile de constituire ale acestora, confirmată prin procese-verbale (extrase din procese-verbale), a hotărârilor/deciziilor privind desemnarea candidaților la funcția de deputat împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele ce confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil, precum și întocmirea și prezentarea actelor prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022 în vederea înregistrării în calitate de concurent electoral.

în cazul candidaților independenți:

➤ înaintarea propriei candidaturi la funcția de deputat, după caz, constituirea grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în vederea susținerii acestuia, precum și întocmirea și prezentarea spre înregistrare în calitate de concurent electoral a documentelor prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022.

Potrivit art. 113 din Codul electoral nr. 325/2022, pentru a fi înregistrați de Comisia Electorală Centrală **în calitate de concurent electoral, candidații independenți prezintă liste de subscripție**. Listele de subscripție trebuie să conțină semnăturile a cel puțin **2000** și cel mult **25000** de de susținători cu drept de vot. O candidată femeie prezintă semnăturile a cel puțin **1000** și cel mult **2500** de susținători cu drept de vot.

Nota bene! Procedura de desemnare a candidaților include și etapa de colectare a semnăturilor de către persoanele care își înaintează propria candidatură și/sau grupurile de inițiativă în vederea susținerii candidaților la funcția de deputat.

Care organ electoral înregistrează candidații/candidatele?

La alegerile parlamentare, Comisia Electorală Centrală are competența de a înregistra candidații/candidatele la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

La 18 iulie curent, Comisia Electorală Centrală, **prin hotărârea nr. 3655 a stabilit locul și timpul recepționării documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025**, precum și a grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți.

Prin aceeași hotărâre a fost stabilită și componența comisiei de tragere la sorți pentru stabilirea ordinii de primire a documentelor¹.

Prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale, se constituie comisiile pentru recepționarea și verificarea documentelor depuse în vederea înregistrării candidaților, în componența cărora se includ membri ai Comisiei Electorale Centrale și funcționari din Aparatul Comisiei Electorale Centrale.

Când se depun documentele pentru înregistrare?

Procedura de desemnare a candidaților pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova începe cu 70 de zile și se termină cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor, în condițiile art. 63 din Codul electoral nr. 325/2022.

¹ Procedura de tragere la sorți în vederea stabilirii ordinii de primire a documentelor de la candidații la funcția de deputat, precum și în vederea determinării ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot se efectuează în condițiile Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1139/2023.

Perioada de depunere a documentelor pentru înregistrare în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 **începe la 20 iulie 2025 și se încheie la 19 august 2025, inclusiv**. În această perioadă, subiecții menționați mai sus:

vor depune **documentele** pentru înregistrarea listelor de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

vor depune documentele pentru înregistrarea grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și recepționarea cererilor privind eliberarea listelor de subscripție.

Solicitanții vor depune seturile de documente conform **graficului stabilit prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3655/2025**.

Menționăm că înregistrarea blocurilor electorale pentru desemnarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova are loc în următorul interval: **20 iunie – 13 august 2025 inclusiv²**.

Nota bene! Partidele politice, blocurile electorale și candidații independenți demarează procedura de desemnare a candidaților/propriei candidaturi la funcția de deputat doar după începerea perioadei de desemnare **(20 iulie 2025)**, iar documentele în acest sens se întocmesc ***nu mai devreme de începerea acestei perioade***.

Ce conține setul de documente pentru înregistrare, prezentat de blocuri electorale/partide politice?

Pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale i se prezintă documentele enumerate mai jos (art.68 alin. (1) lit. a), c)–f), i), k), l), art. 111 și art. 112 din Codul electoral nr. 325/2022, pct. 25 lit. a) – a²) și c)–j)):

² A se consulta Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592 din 17 iunie 2025. În termen de 5 zile de la data primirii documentelor prevăzute la pct.8 din Regulament, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind înregistrarea sau refuzul de a înregistra blocul electoral.

Documentul	Notă
<i>Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral, fiind însoțită de următoarele documente (indicate ca anexe la cerere):</i>	Conform modelului din <i>Anexa nr. 1 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Se depune la Comisia Electorală Centrală, fiind înregistrată într-un registru de evidență a corespondenței de intrare.
Hotărârea/decizia confirmată prin procesul-verbal sau, după caz, prin extras din procesul-verbal al ședinței organului abilitat al partidului politic sau al blocului electoral privind desemnarea listei de candidați	Modelul procesului verbal se găsește la <i>Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Lista candidaților din această anexă va conține în titlu denumirea integrală a partidului politic sau blocului electoral care i-a desemnat, iar în tabel informația despre fiecare candidat (minim 51, maxim 111 candidați). Listele de candidați la funcția de deputat se întocmesc respectându-se, în mod cumulativ, următoarele condiții: a) cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe; b) poziționarea candidaților pe liste se face conform formulei: minimum patru candidați de același gen la fiecare zece locuri. În vederea aplicării uniforme a prevederilor art. 68 alin. (3) și ale art. 111 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, la întocmirea listelor de candidați, partidele politice și blocurile electorale se ghidează de tabelul informativ (conform modelului din <i>Anexa nr. 9 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, care conține formula de calcul privind cota minimă de reprezentare din numărul posibil de candidați înaintați pentru funcția de deputat în Parlament (inclusiv candidații supleanți). Lista candidaților la funcția de deputat se întocmește în limba română și se prezintă Comisiei Electorale Centrale atât pe suport de hârtie, cât și în variantă electronică (disc, card de memorie, e-mail).

Lista nominală a membrilor organului responsabil al partidului politic, care au participat la ședința unde s-a luat decizia de a desemna lista de candidați	
Actele ce confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil al partidului politic	
După caz, decizia/procura ce atestă împuternicirile privind depunerea documentelor pentru înregistrare	În cadrul ședințelor de desemnare a candidaților, partidele politice și blocurile electorale decid, în temeiul prevederilor statutare sau actelor de constituire ale acestora, asupra persoanei responsabile de prezentarea către Comisia Electorală Centrală a cererii întocmite în condițiile pct. 25, precum și a documentelor prevăzute la lit. h) și/sau j) din același punct din <i>Regulamentului nr. 1204 /2023</i> (fapt consemnat în procesul-verbal).
Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice	<i>Se depune originalul și copia în cazul partidelor politice.</i>
După caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie	Simbolului electoral pentru înregistrare se prezintă Comisiei Electorale Centrale pe suport de hârtie în non-culori alb-negru, inclusiv descrierea acestuia. După caz, împreună cu descrierea simbolului, se prezintă <i>actul ce confirmă dreptul de utilizare a obiectelor protejate de dreptul de autor, enumerate în descrierea simbolului sau declarația pe propria răspundere privind utilizarea acestora cu titlu gratuit.</i> Versiunea electronică urmează să corespundă următoarelor cerințe: a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG; b) simbolul se prezintă în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm; c) versiunea electronică a simbolului se prezintă în două forme (două fișiere): prima în non-culori alb și negru și a doua colorată.

	În cazul partidelor politice, în calitate de simbol electoral poate fi înregistrat și simbolul permanent al partidului politic care solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral. În cazul în care mai mulți solicitanți depun spre înregistrare simboluri identice, prioritate are solicitantul care l-a depus primul și a cărui cerere a fost admisă, celorlalți solicitanți cererile se restituie pentru a fi schimbat simbolul. Tratamente preferențiale vor avea simbolurile înregistrate în modul prevăzut de lege în registre publice. Dacă cererile se depun concomitent, primul solicitant se stabilește prin tragere la sorți.
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea reprezentantului în Comisia Electorală Centrală	A se vedea pct.15 din <i>Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3636/2025</i>
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea persoanei responsabile de finanțele acestora (trezorier)	A se vedea pct.15.7 din <i>Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023</i>
Setul de documente pentru fiecare candidat, inclus în listă se va sistematiza și prezenta Comisiei Electorale Centrale, care se anexează la cererea de înregistrare în ordinea stabilită în lista de candidați înaintată	
Datele biografice ale candidatului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 4 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. La completarea datelor biografice se va ține cont de următoarele particularități în cazul rubricilor: <i>profesia</i> – în cazul în care candidatul are două sau mai multe profesii, se include doar una dintre ele; <i>funcția</i> – se înscrie funcția deținută în prezent la unitatea unde candidatul își exercită activitatea (în cazul în care candidatul activează în mai multe unități, se indică funcția deținută la locul de muncă de bază);

	<i>locul de muncă</i> – se indică unitatea în care candidatul își exercită activitatea și localitatea unde își are sediul aceasta (în cazul în care candidatul activează în cadrul mai multor unități, se indică locul de muncă de bază); <i>alte date biografice</i> – completarea rubricii este opțională și se face în formă liberă.
Declarația candidatului privind consimțământul de a candida pentru funcția de deputat	Conform modelului din <i>Anexa nr. 5 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare	Conform modelului din <i>Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. În cazul în care candidatul desemnat este subiect al declarării averii și a intereselor personale în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale fie declarația de avere și interese <i>conform modelului din Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, fie declarația anuală de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate. În cazul celei de-a doua opțiuni, candidatul desemnat prezintă declarația anuală de avere și interese personale, depusă pentru anul precedent înainte de alegerile parlamentare, care nu conține informații cu acces limitat. Declarația de avere și interese personale se descarcă de pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate și se prindează de către candidat.
Declarația candidatului pe propria răspundere, prin care confirmă că: - nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art. 16 alin. (2) lit. c) și d) din Codul electoral nr. 325/2022; - în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive, referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale (diferență substanțială), regimului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 7 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .

juridic al incompatibilităților, conflictelor de interese, restricțiilor și limitărilor, acte care nu sunt prescrise. - nu desfășoară activități electorale comune, concertate și/sau coordonate cu un alt partid politic/bloc electoral decât cel pe lista căruia a fost desemnat.	
Declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022	Conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Copia de pe actul de identitate al candidatului/candidatei	

Formularele documentelor prevăzute în tabel (anexele la Regulamentul nr. 1204 /2023) pot fi descărcate de pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și pot fi completate atât manual, cât și electronic, însă semnătura candidatului trebuie să fie olografă/electronică.

Reprezentantul partidului politic/blocului electoral, împuternicit pentru depunerea documentelor în temeiul prevederilor statutare sau ale actelor de constituire a blocului electoral, va prezenta documentele prevăzute la pct. 25 lit. a) – a²), c), d), e), f), i), j) și, după caz, cele enumerate la lit. g) și lit. h) din *Regulamentul nr. 1204 /2023* Comisiei Electorale Centrale.

Fiecare persoană inclusă în lista de candidați va confirma faptul depunerii personale a documentelor prin completarea unei liste puse la dispoziție de membrii comisiei de recepționarea documentelor pentru înregistrare, care va conține următoarele rubrici: numărul de ordine, numele, prenumele candidatului, denumirea partidului politic care l-a desemnat, data depunerii documentelor și semnătura care trebuie să corespundă specimenului semnăturii din actul de identitate. Candidații înscriși pe lista solicitantului se vor prezenta personal, având asupra lor actul de identitate la locul stabilit prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3655/2025.

Ce documente prezintă candidatul independent pentru înregistrare?

Pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale i se prezintă documentele enumerate mai jos (art. 68 alin. (1) lit. b)–

f), i), k), l), art. 112 și a listelor de subscripție în condițiile art. 65, 66 și 113 din Codul electoral nr. 325/2022):

Documentul	Notă
<i>Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral, fiind însoțită de următoarele documente (indicate ca anexe la cerere):</i>	Conform modelului din <i>Anexa nr. 2 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Se depune la Comisia Electorală Centrală, fiind înregistrată într-un registru de evidență a corespondenței de intrare.
Listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor,	Listele vot fi numerotate și sistematizate în condițiile <i>Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025</i> și cu respectarea prevederilor art. 66 și 113 din Codul electoral nr. 325/2022 (<i>procedura de sistematizare și prezentare a listelor de subscripție va fi prezentată mai jos</i>). Vor fi prezentate: -liste de subscripție completate -liste de subscripție necompletate și restituite În cerere se va indica informația referitor la listele de subscripție pe care nu se restituie și din ce motive.
Datele biografice ale candidatului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 4 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. La completarea datelor biografice se va ține cont de următoarele particularități în cazul rubricilor: <i>profesia</i> – în cazul în care candidatul are două sau mai multe profesii, se include doar una dintre ele; <i>funcția</i> – se înscrie funcția deținută în prezent la unitatea unde candidatul își exercită activitatea (în cazul în care candidatul activează în mai multe unități, se indică funcția deținută la locul de muncă de bază); <i>locul de muncă</i> – se indică unitatea în care candidatul își exercită activitatea și localitatea unde își are sediul aceasta (în cazul în care candidatul activează

	în cadrul mai multor unități, se indică locul de muncă de bază); <i>alte date biografice</i> – completarea rubricii este opțională și se face în formă liberă.
Declarația candidatului privind consimțământul de a candida pentru funcția de deputat	Conform modelului din <i>Anexa nr. 5 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare	Conform modelului din <i>Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. În cazul în care candidatul desemnat este subiect al declarării averii și a intereselor personale în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale fie declarația de avere și interese <i>conform modelului din Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, fie declarația anuală de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate. În cazul celei de-a doua opțiuni, candidatul desemnat prezintă declarația anuală de avere și interese personale, depusă pentru anul precedent înainte de alegerile parlamentare, care nu conține informații cu acces limitat. Declarația de avere și interese personale se descarcă de pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate și se printează de către candidat.
Declarația candidatului pe propria răspundere, prin care confirmă că:	Conform modelului din <i>Anexa nr. 7 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
- nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art. 16 alin. (2) lit. c) și d) din Codul electoral nr. 325/2022; - în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive, referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale (diferență substanțială), regimului juridic al incompatibilităților,	

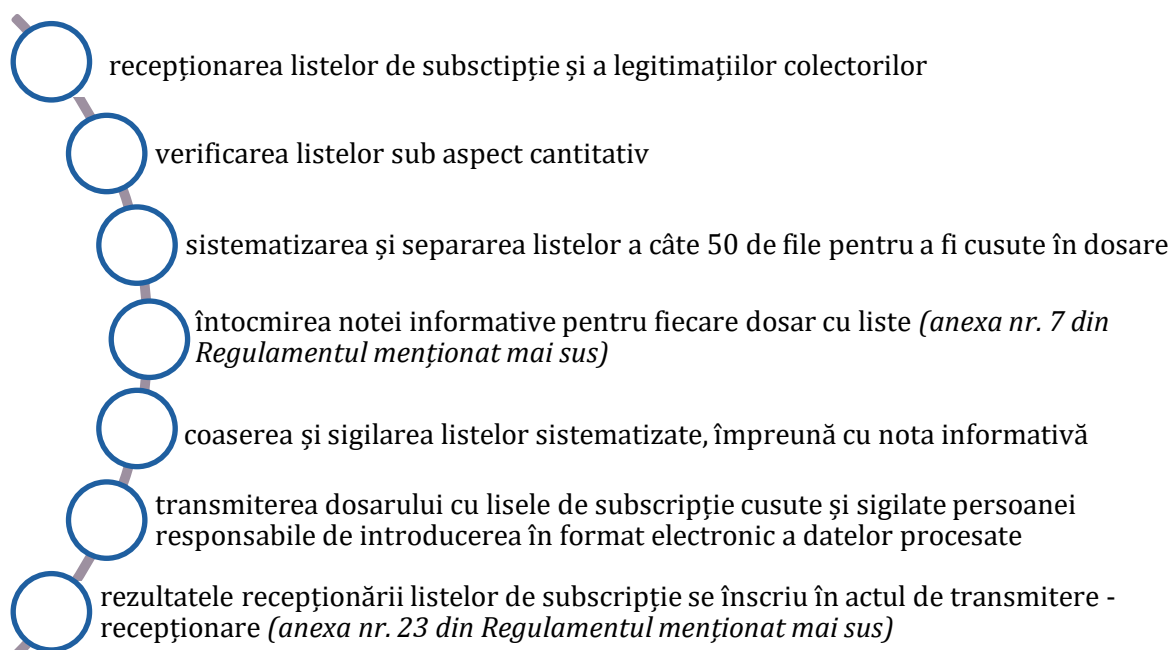
conflictelor de interese, restricțiilor și limitărilor, acte care nu sunt prescrise. - nu desfășoară activități electorale comune, concertate și/sau coordonate cu un alt partid politic/bloc electoral decât cel pe lista căruia a fost desemnat	
Declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022	Conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 1204 /2023.</i>
Copia de pe actul de identitate al candidatului/candidatei	
<i>După caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie</i>	Simbolului electoral pentru înregistrare se prezintă Comisiei Electorale Centrale pe suport de hârtie în non-culori alb-negru, inclusiv descrierea acestuia. După caz, împreună cu descrierea simbolului, se prezintă <i>actul ce confirmă dreptul de utilizare a obiectelor protejate de dreptul de autor, enumerate în descrierea simbolului sau declarația pe propria răspundere privind utilizarea acestora cu titlu gratuit.</i> Versiunea electronică urmează să corespundă următoarelor cerințe: a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG; b) simbolul se prezintă în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm; c) versiunea electronică a simbolului se prezintă în două forme (două fișiere): prima în non-culori alb și negru și a doua colorată. În cazul în care mai mulți solicitanți depun spre înregistrare simboluri identice, prioritate are solicitantul care l-a depus primul și a cărui cerere a fost admisă, celorlalți solicitanți cererile se restituie

	pentru a fi schimbat simbolul. Tratat preferențial vor avea simbolurile înregistrate în modul prevăzut de lege în registre publice. Dacă cererile se depun concomitent, primul solicitant se stabilește prin tragere la sorți.
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea reprezentantului în Comisia Electorală Centrală	A se vedea pct.15 din <i>Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3636/2025</i>

Sistematizarea și prezentarea listelor de subscripție

La etapa de recepționare a listelor de subscripție, comisia de recepționare le verifică doar sub aspect cantitativ. În actul de transmitere-recepționare a documentelor electorale în vederea înregistrării concurentului electoral (anexa nr. 23 la *Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025*) se informează despre listele de subscripție (întocmite și prezentate; necompletate și prezentate; neprezentate) și notele informative privind listele de subscripție.

Procedura de recepționare și sistematizare a listelor de subscripție de către Comisia Electorală Centrală presupune următoarele etape (pct. 74 din *Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025*):

Un dosar separat va conține listele supuse verificării, iar un alt dosar va include listele neutilizate, cele deteriorate sau transmise fără a fi supuse verificării.

În cazul în care grupul de inițiativă prezintă liste de subscripție ce conțin mai multe semnături decât plafonul stabilit, comisia de recepționare va primi spre verificare doar listele de subscripție cu semnături în limitele prevăzute la art. 113 din Codul electoral nr. 325/2022, lăsând la discreția grupului de inițiativă / candidatului desemnat selectarea listelor de subscripție ce urmează a fi prezentate spre verificare. Celelalte liste de subscripție cu semnături peste plafon se recepționează, însă **nu se supun verificării**. La stabilirea numărului de semnături prezentate spre verificate de către grupul de inițiativă se va ține cont de numărul semnăturilor înscrise prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică”, ultimele având prioritate.

Cine va colecta semnăturile pentru susținerea candidatului/candidatei?

Dreptul de a colecta semnături îl au **candidații și/sau membrii grupului de inițiativă** care îi susțin.

Nota bene! Colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la o funcție electivă de către **persoane neautorizate**, constituie contravenție conform prevederilor art. 51¹ din Codul contravențional nr. 218/2008 și se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Un candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, **poate** constitui un grup de inițiativă, care se înregistrează de Comisia Electorală Centrală. Membru al grupului de inițiativă poate fi doar cetățeanul Republicii Moldova cu drept de vot.

Un grup de inițiativă poate susține doar un singur candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Membrii unui grup de inițiativă nu pot fi în același timp și membri ai altui grup de inițiativă.

Pașii de constituire și înregistrare a grupului de inițiativă

1.	Întrunirea cetățenilor în cadrul unei adunări de constituire a grupului de inițiativă cu prezența obligatorie a candidatului susținut de către grup	- este ales conducătorul grupului și se aprobă lista membrilor grupului de inițiativă, cu indicarea datelor de identitate ale acestora; - rezultatele adunării cetățenilor privind constituirea grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului independent și ale alegerii conducătorului grupului de inițiativă se înscriu într-un proces-verbal, semnat de candidatului desemnat, la care se anexează lista membrilor grupului de inițiativă, ce conține: ✓ numele și prenumele; ✓ sexul; ✓ data, luna și anul nașterii; ✓ numărul de identificare de stat (IDNP); ✓ domiciliul/reședința; ✓ datele de contact (nr. de telefon și e-mail) ✓ mențiunea privind calitatea deținută în cadrul grupului de inițiativă (conducător/membru); ✓ data și semnătura membrului grupului de inițiativă. <i>*Se va utiliza modelul de proces-verbal din Anexa nr.1 din Regulament privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025</i>
2.	Depunerea cererii de înregistrare a grupului de inițiativă la Comisia Electorală Centrală	Demersul (cererea de înregistrare), conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 3641/2025</i>, care va fi însoțit de următoarele documente: a) procesul-verbal al ședinței adunării cetățenilor privind constituirea grupului de inițiativă și lista participanților la adunarea menționată mai sus; b) lista membrilor grupului de inițiativă, inclusiv versiunea electronică a listei care nu conține rubrica „Semnătura”; c) declarația candidatului desemnat privind consimțământul său de a fi susținut în calitate de candidat la funcția de deputat; e) copia de pe buletinul / cartea de identitate a candidatului desemnat;

		f) după caz, cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de inițiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanțele activității grupului de inițiativă (trezorierul) ³ .
--	--	---

În termen de **3 zile** de la recepționarea documentelor, Comisia Electorală Centrală verifică corectitudinea acestora și decide asupra **înregistrării** sau **refuzului înregistrării** grupului de inițiativă:

✓ **în cazul înregistrării** se eliberează legitimațiile membrilor grupului de inițiativă, *conform modelului din anexa nr. 22 la Regulamentul nr.3641/2025* și formularele listelor de subscripție, *conform modelului din anexa nr. 24 la Regulamentul nr. 3641/2025*;

✓ **respingerea cererii privind înregistrarea grupului de inițiativă**, în cazul lipsei sau neconformității documentelor depuse pentru înregistrare.

În cazul în care candidatul desemnat a decis **să colecteze singur semnăturile**, el depune o cerere la organul electoral pentru a-i fi eliberate liste de subscripție, însoțită de următoarele documente:

- cererea scrisă, conform modelului prezentat în *anexa nr. 5 la Regulamentul nr.3641/2025*;
- copia de pe buletinul / cartea de identitate a candidatului desemnat.

În decurs de **24 de ore din momentul recepționării cererii**, Comisia Electorală Centrală eliberează listele de subscripție și legitimația colectorului sau respinge cererea dacă constată lipsa întrunirii condițiilor legale pentru a candida.

Cum se colectează semnăturile în susținerea unui candidat/unei candidate?

Semnăturile pentru susținerea candidatului desemnat se colectează pe listele de subscripție eliberate de Comisia Electorală Centrală în formă tipărită sau prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică” și începe de la data eliberării către colectori a legitimațiilor și formularelor listelor de subscripție.

Lista de subscripție va conține semnăturile susținătorilor candidatului desemnat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova care sunt arondați *în oricare localitate din circumscripția electorală națională*.

³ Grupul de inițiativă desemnează și prezintă pentru confirmare un trezorier, care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea grupului de inițiativă și prezentarea acestora în termen (a se vedea prevederile Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hoărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185 din 18.08.2023).

Instrucțiune de colectare a semnăturilor, pe pași, pe liste de subscripție în formă tipărită (pentru colectori):

Pasul 1. Recepționați de la conducătorul grupului de inițiativă legitimația ce confirmă statutul Dvs. de membru/membră al/a grupului de inițiativă și listele de subscripție numerotate.

Fiecare listă pentru susținerea candidatului la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova conține în mod obligatoriu numele și prenumele candidatului, anul nașterii, profesia (ocupația), funcția, locul de muncă și subiectul care l-a desemnat, denumirea circumscripției electorale unde are loc colectarea semnăturilor, numele și prenumele collectorului, mențiuni pentru susținători, mențiune despre responsabilitățile collectorului (față), tabelul în care se vor înscrie datele despre susținător, semnătura acestuia și rubrica „Notă” (verso).

Pasul 2. Completați rubricile din lista de subscripție cu datele despre candidat/-ta la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în susținerea căruia/căreia veți colecta semnăturile.

Atrageți atenția la următoarele aspecte:

- ✓ *Numele, prenumele și anul nașterii* candidatului se indică în baza actului de identitate valabil;
- ✓ *Profesia (ocupația)* se indică conform diplomei, certificatului, atestatului sau al altor acte ce confirmă profesia. În cazul în care candidatul deține două sau mai multe profesii, se va înscrie doar una dintre ele;
- ✓ *Funcția și locul de muncă* se indică în baza Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova. În cazul în care candidatul activează în cadrul mai multor unități, se va indica funcția deținută la locul de muncă de bază.

Pasul 3. Mergeți în localitatea/ localitățile distribuite de candidat sau conducătorul grupului de inițiativă pentru a colecta semnături.

Lista de subscripție va conține semnăturile susținătorilor candidatului desemnat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova care sunt arondați în oricare localitate din circumscripția electorală națională.

Pasul 4. Prezentați cetățeanului/ cetățenei actul de identitate și legitimația care vă conferă dreptul de a colecta semnături. Explicați persoanei că Dvs. colectați semnături în susținerea unui candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Prezentați candidatul/candidata.

Pasul 5. Întrebați cetățeanul/ cetățeană dacă este de acord să susțină acest candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Asigurați-vă că persoana nu a mai semnat anterior în liste de subscripție pentru **acest** candidat.

Pasul 6. Verificați, conform actului de identitate, dacă persoana are 18 ani, este cetățean al Republicii Moldova, dacă actul de identitate îi aparține și dacă documentul este valabil. Întrebați dacă cetățeanul nu este privat de dreptul de a vota prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

Pasul 7. Explicați persoanei modul de completare a rubricilor din lista de subscripție.

Fiecare susținător/-oare al/a candidatului, completează **personal** în limba română sau într-o altă limbă, după caz, următoarele rubrici din lista de subscripție: numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate și semnătura.

Atenție! În cazul în care susținătorul/-oarea candidatului/-tei nu poate, din motive obiective (de ex., persoană cu dizabilitate de vedere, locomotorie), să completeze personal datele solicitate, acestea sunt completate de colector, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată nemijlocit de susținător, iar în caz de imposibilitate, de reprezentantul acestuia/acesteia.

În aceste situații, colectorul va face o mențiune la rubrica „Notă” din lista de subscripție privind motivele pentru care datele despre susținător sunt completate de către membrul grupului de inițiativă sau de către reprezentantul susținătorului.

Exemplul A: „Completat de subsemnatul colector. Alegător analfabet” – mențiune efectuată în situația în care, din motive obiective, susținătorul nu poate completa de sine stătător rubricile, dar semnează personal.

Exemplul B. „Completat de subsemnatul colector. Semnat de reprezentant. Alegător cu dizabilități fizice” – mențiune efectuată în situația în care, din motive obiective, susținătorul nu poate completa și semna de sine stătător rubricile din listă.

Persoanele care colectează semnăturile în listele de subscripție sunt responsabile de asigurarea autenticității datelor din acestea.

Pasul 8. Preîntâmpinați susținătorul/susținătoarea candidatului despre faptul că poate susține, prin semnătură, mai mulți candidați în cadrul unui scrutin, însă nu pot susține același candidat de două și mai multe ori. Dacă susținătorul s-a înscris și a semnat **de două sau multe ori** pe liste de subscripție în **susținerea aceluiași candidat**, aceste semnături se consideră **nevalabile și vor fi excluse**.

Pasul 9. Mulțumiți persoanei și mergeți la următoarea, reluând pașii descriși mai sus.

Pasul 10. Semnați fiecare foaie din listele de subscripție. Astfel, atestați faptul că semnăturile au fost colectate de Dvs. personal și că identitatea persoanelor ale căror nume apare în liste a fost verificată de Dvs., în baza actului de identitate.

În conformitate cu prevederile legislației privind **protecția datelor cu caracter personal**, colectorul se obligă să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal ale susținătorilor de pe lista de subscripție la care are acces și să nu utilizeze / prelucreze datele în alte scopuri decât cel stabilit, precum și să nu dezvăluie datele de care a luat cunoștință în activitatea sa, nici după încetarea calității de colector.

Pasul 11. Transmiteți listele de subscripție completate și cele rămase curate conducătorului grupului de inițiativă. Înainte de a fi transmise, verificați dacă ați completat rubricile corespunzătoare din listele de subscripție, dacă ați semnat fiecare foaie a listei de subscripție.

Colectarea și procesarea semnăturilor prin Subsistemul Informatic „Lista de Subscripție Electronică”

Colectarea semnăturilor prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică” (SSI LSE) reprezintă o metodă alternativă de colectare a semnăturilor care se desfășoară concomitent cu strângerea acestora pe formularele listelor de subscripție tipărite. Pentru aceasta, în sistem se creează o listă de subscripție electronică și se deschide accesul pentru a semna pe

aceasta.

Autentificarea și semnarea în SSI LSE este posibilă doar cu ajutorul semnăturii electronice sau mobile, prin intermediul Serviciului de autentificare și control al accesului MPass.

Listele de subscripție electronice activate sunt disponibile pentru vizualizare pe pagina publică specializată (lse.cec.md) pentru orice persoană interesată indiferent de statutul acesteia, dar pot semna pe o listă de subscripție electronică activată doar alegătorii care dețin semnătura electronică sau mobilă, indiferent de locul aflării.

Susținătorul poate vizualiza în compartimentul SSI LSE „Cabinetul personal” datele sale personale, listele de subscripție semnate și seta opțiunea de a recepționa notificări în funcție de acțiunile realizate în sistemul electronic.

Candidatul desemnat și conducătorul grupului de inițiativă au drept de acces cu rol de a vizualiza lista de subscripție electronică ce conține semnături de susținere, iar persoanele autorizate din cadrul Comisiei Electorale Centrale au drept de acces cu rol de a vizualiza și procesa datele conținute în aceasta.

Procesul de colectare a semnăturilor prin intermediul SSI LSE va fi încetat odată cu recepționarea spre verificare a listelor de subscripție pe suport de hârtie.

În cât timp este adoptată hotărârea de înregistrare?

Documentele prezentate de candidat pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral sunt examinate de Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult **7 zile de la data primirii acestora**.

În procesul de examinare și verificare a autenticității datelor înscrise în documentele prezentate de candidați, Comisia Electorală Centrală poate să solicite informații aferente în acest sens și de la alte entități.

Dacă documentele prezentate corespund cerințelor cadrului normativ aferent, Comisia Electorală Centrală adoptă o **hotărâre privind înregistrarea candidatului la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova** și asigură eliberarea legitimației de candidat, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile de la data înregistrării (conform modelului din anexa nr. 10 din *Regulamentul nr. 1204/2023*).

În cazul în care documentele depuse nu corespund cerințelor stabilite de *Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023* și de alte acte normative aferente, precum și condițiilor art. 68 alin. (11), 111 alin. (6), 112, 113 din Codul electoral nr. 325/2022 și/sau art. 11 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, **Comisia Electorală Centrală refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral sau a candidatului de pe listă, adoptând în acest sens hotărâre motivată. Hotărârea motivată se comunică subiectului vizat în termen de 24 de ore de la adoptare.**

Hotărârea de înregistrare/hotărârea prin care se refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral pot fi contestată în condițiile Codului electoral nr. 325/2022 și în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023*.

Verificarea listelor de subscripție

Listele de subscripție sunt verificate concomitent cu restul documentelor prezentate pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral.

După primirea listelor de subscripție, în termen de **5 zile**, Comisia Electorală Centrală verifică autenticitatea datelor și semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste și adresa domiciliului acestora prin intermediul **aplicației „Liste de subscripție”**.

În cazul prezentării listelor de subscripție ce conțin un număr mai mare de semnături decât cel stabilit (2500 de semnături), va fi verificată autenticitatea semnăturilor colectate până la atingerea numărului minim necesar prevăzut, celelalte semnături colectate peste plafonul stabilit nu se vor verifica.

La procesul de verificare a listelor de subscripție au dreptul să asiste, în baza unei cereri către organul electoral: candidații la alegeri, conducătorii grupurilor de inițiativă, membrii biroului executiv al grupului de inițiativă și observatorii acreditați. Candidații la alegeri, conducătorii grupurilor de inițiativă și membrii biroului executiv al grupului de inițiativă au dreptul să asiste doar la verificarea listelor de subscripție pe care le-au prezentat.

Semnăturile de pe lista de subscripție electronică vor fi verificate concomitent cu semnăturile de pe listele de subscripție pe hârtie prin intermediul Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri” – „Liste de subscripție”. Verificarea semnăturilor se realizează automatizat la etapa autentificării alegătorului în sistem prin intermediul semnăturii electronice.

După procesarea semnăturilor din listele de subscripție pe suport de hârtie, semnăturile de pe acestea se contrapun cu semnăturile susținătorilor din listele electronice, pentru a identifica eventualele cazuri de semnare multiplă. Rezultatele procesării și verificării semnăturilor din lista de subscripție electronică se vor consemna separat în nota informativă privind rezultatele verificării.

***LISTA DE SUBSCRIPTIE SE INVALIDEAZĂ
ÎN ÎNTREGIME DACĂ:***

- este de un alt model sau serie (număr) decât cele eliberate colectorului de către organul electoral (lipsește rubricile, are un alt conținut decât modelul aprobat și eliberat, lipsește numărul de serie, are un număr de serie care se repetă și pe alte listă);
- nu este semnată de colector și/sau lipsește numele/prenumele colectorului sau este semnată de o persoană neautorizată;
- nu conține numele și prenumele candidatului desemnat;
- nu are completate toate rubricile;
- colectorul este înregistrat să colecteze semnături pentru un alt candidat.

***SEMNĂTURA DE PE LISTA DE SUBSCRIPTIE SE INVALIDEAZĂ DACĂ
SUSȚINĂTORUL/SUSȚINĂTOAREA:***

- a înscris datele personale, însă nu a semnat;
- nu are dreptul de vot la data semnării în lista de subscripție;
- și-a înscris datele din actul de identitate expirat;
- este arondat în altă circumscripție electorală decât cea pe teritoriul căreia au fost colectate semnăturile;
- a înscris pe lista de subscripție date de identitate eronate, care nu permit identificarea sa (datele personale ale posesorului actului de identitate indicat nu corespund cu cele înscrise pe listă, datele de identitate sunt înscrise într-un alt mod decât cel solicitat sau nu sunt completate toate rubricile prevăzute în modelul listei de subscripție);
- s-a înscris și a semnat de două sau multe ori pe liste de subscripție în susținerea aceluiași candidat la aceeași funcție electivă;
- a înscris datele unui alt act de identitate (seria și numărul pașaportului cetățeanului Republicii Moldova pe numele altei persoane, seria și numărul unui act de identitate emis de autoritățile altui stat).

Nota bene! Aceste semnături vor fi considerate nevalabile și vor fi excluse din numărul total de semnături prezentate.

Atenție! După verificarea listelor de subscripție, se generează un **raport** în urma procesării tuturor listelor de subscripție din dosar și se întocmește o **notă informativă**⁴ privind rezultatele verificării, care se aduce la cunoștința candidatului desemnat și/sau conducătorului grupului de inițiativă sau președintelui biroului executiv al grupului de inițiativă în termen de 24 ore.

Dacă se constată un număr de semnături mai mic decât cel stabilit sau, în urma excluderii semnăturilor nevalabile, numărul lor s-a redus față de plafonul minim prevăzut de normele legale, organul electoral adoptă o hotărâre, prin care refuză înregistrarea candidatului, comunicându-i hotărârea respectivă în termen de **24 de ore** de la adoptare.

Până când se pot face modificări în privința înregistrării?

Modificări în listele de candidați

Partidele politice și blocurile electorale pot opera modificări în listele înregistrate în condițiile și în termenele stabilite la art. 68 alin. (3) și 115 din Codul electoral nr. 325/2022:

I. Cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite:

⁴ Anexa nr. 30 la Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025.

- înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat;
- completarea listei de candidați în limita maximă prevăzută la art. 111 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 (**111 persoane**).

II. Partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite, cel târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor, efectuarea următoarelor modificări în lista de candidați:

- schimbarea locului de ordine sau excluderea (retragerea) candidatului de pe lista înregistrată;
- retragerea întregii liste de candidați.

Retragerea din cursa electorală

Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind modificarea listei de candidați a concurentului electoral partidul politic sau blocul în **cel mult 5 zile de la data depunerii cererii de efectuare a modificărilor** în lista de candidați cu documentele anexate la aceasta (hotărârea/decizia privind modificarea listei de candidați confirmată prin procesul-verbal sau, după caz, prin extras din procesul-verbal al ședinței organului competent al partidului politic sau al blocului electoral).

Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura / candidatul desemnat pe listă, printr-o cerere scrisă, adresată Comisiei Electorale Centrale care l-a înregistrat, **dar nu mai târziu de 10 zile până la ziua alegerilor**.

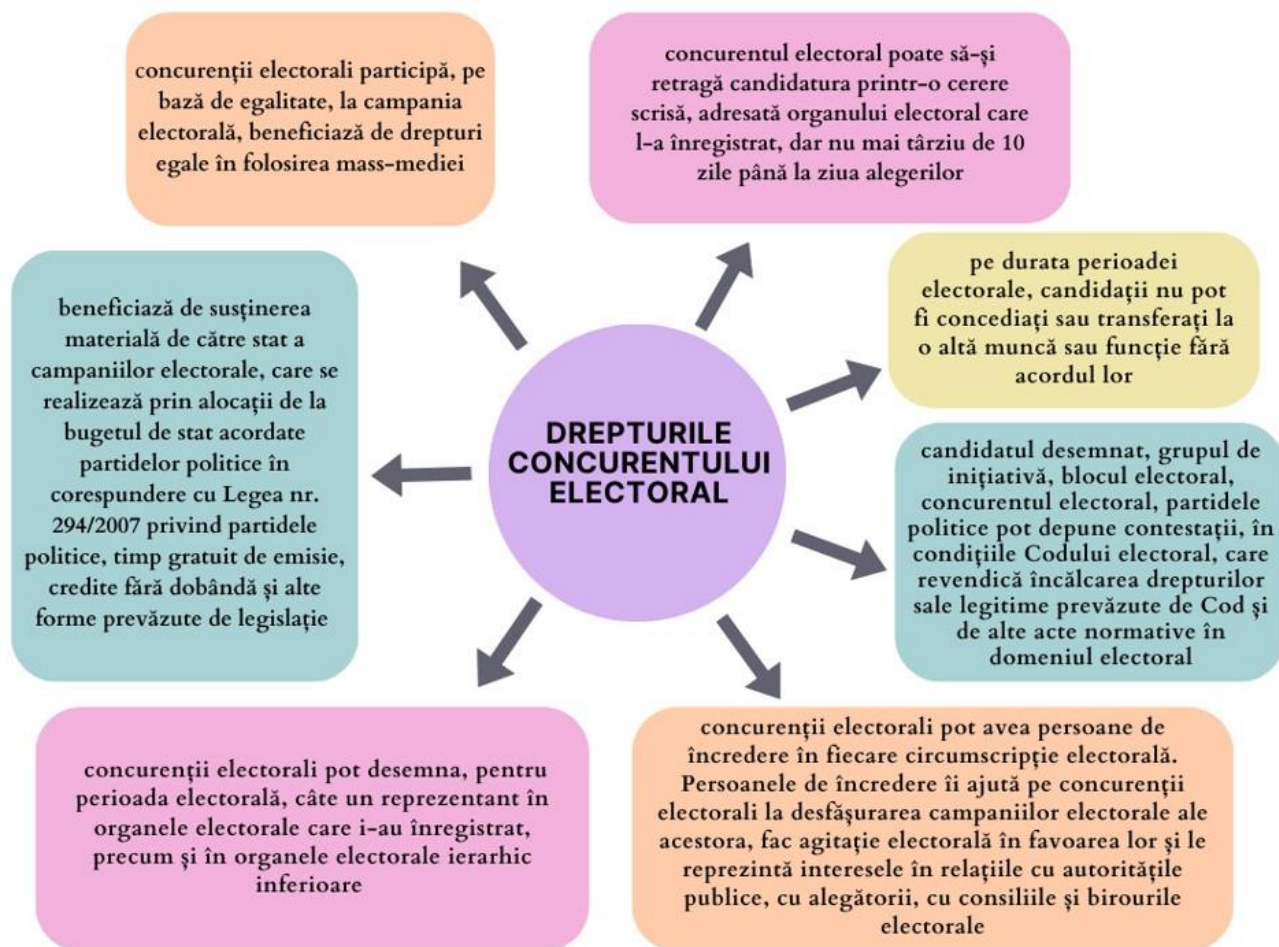
În cazul candidaților la funcția de deputat desemnați de partidele politice și blocurile electorale, cererile de retragere din cursă se înaintează Comisiei Electorale Centrale în același termen stabilit, *prin intermediul partidelor politice și blocurilor electorale respective*.

Hotărârea privind retragerea candidatului din cursa electorală se adoptă de Comisia Electorală Centrală în **cel mult 5 zile de la data depunerii cererii** în acest sens.

Care sunt drepturile concurentului electoral/concurenteii electorale?

Cadrul normativ electoral stabilește un șir de drepturi și obligații care derivă din calitatea de concurentul electoral înregistrat. Mai jos, prezentăm într-o formă schematică, drepturile concurenților electorali:

Atragem atenția asupra dreptului de a solicita confirmarea reprezentanților concurenților electorali în organele electorale, confirmarea persoanelor de încredere, dar și asupra dreptului concurentului electoral înregistrat de a face agitație electorală, de a participa la programe audiovizuale cu caracter electoral.

Confirmarea reprezentantului concurentului electoral

Concurenții electorali pot desemna, pentru perioada electorală, **câte un reprezentant** în organele electorale care i-au înregistrat, precum și în organele electorale ierarhic inferioare. Respectiv, în cazul alegerilor parlamentare, concurenții electorali pot solicita confirmarea unui reprezentant în Comisia Electorală Centrală (organul electoral care i-a înregistrat), în consiliile electorale de circumscripție electorală și birourile electorale ale secțiilor de votare.

Procedura de confirmare a reprezentantului de către organul electoral, drepturile și obligațiile acestuia, precum și modul de desfășurare a activității în cadrul organelor electorale și de participare la operațiunile electorale desfășurate de acestea sunt reglementate de *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*.

Candidatura desemnată pentru confirmare în calitate de reprezentant în organul electoral trebuie să fie persoana care: are împlinită vârsta de 18 ani; are cetățenia Republicii Moldova; nu îi este interzisă exercitarea dreptului de vot; are studii superioare juridice, în administrație publică sau în științe politice – în cazul persoanei desemnate în calitate de reprezentant la Comisia Electorală Centrală.

Calitatea de reprezentant este incompatibilă cu cea de:

- a) candidat;
- b) reprezentant al unui alt subiect decât partidul politic și blocul electoral, înregistrate în calitate de concurenți electorali, candidat independent;
- c) trezorier al partidului politic, concurentului electoral sau grupului de inițiativă;
- d) observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- e) jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de organele electorale;
- f) funcționar electoral care își exercită activitatea în cadrul organului electoral constituit pentru scrutinul respectiv;
- g) persoană de încredere a concurentului electoral;
- h) conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- i) conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;
- j) funcționar public sau persoană care deține funcție de demnitate publică și nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de reprezentant;
- k) operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

Atenție!

- ✓ în cadrul unui scrutin, același subiect poate desemna aceeași persoană în calitate de reprezentant în mai multe organe electorale;
- ✓ mai mulți subiecți nu pot desemna aceeași persoană în calitate de reprezentant;

Pentru confirmarea reprezentanților, prezintă documentele necesare organelor electorale, după cum urmează:

- la Comisia Electorală Centrală, pentru confirmarea reprezentantului în acest organ electoral;
- la consiliile electorale de nivelul al doilea, pentru confirmarea reprezentanților atât în aceste consilii, cât și în birourile electorale ale secțiilor de votare constituite de acestea.

Pentru confirmarea reprezentantului, concurentul electoral prezintă organului electoral pe lângă care se dorește confirmarea reprezentantului, personal sau prin intermediul reprezentantului împuternicit, următoarele documente:

Tipul de document	Particularități de întocmire	Note
Cererea privind confirmarea reprezentantului/listei de reprezentanți, cu indicarea obligatorie a datelor de contact ale persoanei/persoanelor desemnate în calitate de reprezentanți (adresa poștală și cea electronică, numărul de telefon fix/mobil) și cu anexarea, după caz, a actelor de împuternicire, pentru fiecare persoană desemnată separat. Partidul politic și blocul electoral indică în cerere și datele sale de contact.	Se vor utiliza modelele de cerere din anexa nr.1 (cerere pentru confirmarea reprezentantului) sau nr.2 (cerere pentru confirmarea listei de reprezentanți, care conține în anexă modelul listei reprezentanților) la Regulamentul nr. 3636/2025. Cererea este semnată de către conducătorul/conducătorii partidului sau blocului electoral, înregistrat în calitate de concurent electoral sau în cazul candidaților independenți – de către candidatul înregistrat. Cererea poate fi semnată de o persoană împuternicită să exercite dreptul de desemnare a reprezentanților în organele electorale inferioare, inclusiv dreptul de semnare a cererii (a se vedea mai jos cerințele pentru actul de delegare, care se anexează la cerere).	Dacă cererea a fost semnată electronic, dar depusă cu prezență fizică pe suport de hârtie, această oricum urmează a fi depusă și prin intermediul poștei electronice, dar până la ședința la care se va examina aceasta, pentru a putea fi verificată valabilitatea semnăturii aplicate prin intermediul Serviciului guvernamental de semnătură electronică msign.gov.md sau prin alte mijloace disponibile.
Copia de pe actul de identitate al persoanei desemnate în calitate de reprezentant, valabil la data depunerii cererii de confirmare		
Copia de pe actul de studii, recunoscut în condițiile Codului educației nr. 152/2014, în cazul persoanei desemnate în calitate de reprezentant la Comisia Electorală Centrală		

Declarația pe propria răspundere privind inexistența oricăror situații de incompatibilitate prevăzute de Regulamentul nr. 3636/2025 (pct. 11)	Modelul declarației se găsește la anexa nr.3 la Regulamentul nr. 3636/2025. Declarația conține și acordul pentru publicarea pe paginile web oficiale ale Comisiei Electorale Centrale a datelor de contact.	Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original. În cazul confirmării reprezentantului în birourile elector constituit în străinătate, declarația pe propria răspundere prevăzută poate fi depusă în copie care este autenticată de concurentul electoral.
După caz, actul de delegare prevăzut prin care se transmite dreptul de desemnare a reprezentanților în organele electorale ierarhic inferioare.	Modelul actului de delegare se găsește la anexa nr.4 la Regulamentul nr. 3636/2025. Se va prezenta în original sau în format de document electronic împreună restul documentelor.	Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original.
După caz, actul de împuternicire	Modelul actului de împuternicire se conține în anexa nr.8 la Regulamentul nr. 3636/2025.	Se anexează la cererea de confirmare a reprezentantului. Se prezintă pentru fiecare persoană desemnată separat. Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original.

Termenul-limită pentru solicitarea confirmării reprezentantului – **cel târziu cu 3 zile înainte de ziua alegerilor (25 septembrie 2025).**

Organul electoral confirmă reprezentantul concurentului electoral în termen de **3 zile** de la depunerea cererii (**dar nu mai târziu de 27 septembrie 2025**), adoptând în acest sens o hotărâre⁵ și îi eliberează legitimație (nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării).

Drepturile reprezentantului sunt enumerate expres **într-un act de împuternicire**, care se anexează la cererea de confirmare a reprezentantului. În măsura în care din conținutul cererii de confirmare nu rezultă altceva, reprezentantul beneficiază de toate drepturile stabilite de *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*.

Drepturile reprezentantului/reprezentantei concurentului electoral:

- să reprezinte, în baza hotărârii organului electoral privind confirmarea în calitate de reprezentant, interesele concurentului electoral în raport cu organul electoral în care este confirmat, precum și în raport cu alte organe electorale sau alte autorități implicate în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor în limitele aferente circumscripției electorale în cauză;
- să reprezinte interesele concurentului electoral în fața instanțelor de judecată în condițiile și ordinea prevăzută de Codul administrativ nr. 116/2018 și Codul de procedură civilă nr. 225/2003;
- să participe la toate ședințele organului electoral care l-a confirmat, inclusiv cele desfășurate în ziua alegerilor, conform procedurii stabilite pentru desfășurarea ședințelor acestuia;
- să înainteze propuneri la proiectul ordinii de zi a ședinței organului electoral, după caz, să solicite de a supune votului propunerile înaintate ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să înainteze, în cadrul ședințelor organului electoral, propuneri și obiecții pe marginea subiectelor ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă, după caz, să solicite de a supune votului propunerile înaintate;
- să solicite luări de cuvânt în cadrul ședințelor organului electoral și să adreseze întrebări participanților la examinarea chestiunii ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să ia cunoștință de materialele și documentele deținute de organul electoral ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să ia cunoștință de modelul buletinului de vot și să confirme, pentru tipar, veridicitatea datelor înscrise în buletinul de vot despre concurentul electoral pe care îl reprezintă;
- să asiste la confecționarea și lichidarea matriței buletinului de vot, precum și la tipărirea buletinelor de vot;
- să aibă acces la toate informațiile cu caracter electoral, inclusiv la datele din listele electorale, la procesele-verbale întocmite de organele electorale;

⁵ Anexa nr. 5 sau 6 la Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025.

- să efectueze filmări foto și video cu înștiințarea președintelui organului electoral, fără a pune în pericol secretul și securitatea votării, precum și confidențialitatea datelor cu caracter personal;
- să informeze președintele organului electoral despre presupusele nereguli observate, inclusiv să formuleze comentarii și obiecții referitoare la procedura de vot;
- să fie informat despre autorizarea scoaterii din localul secției de votare a urnei de vot mobile, precum și în privința listei de alegători care au solicitat votarea la locul aflării, să însoțească urna de vot mobilă, folosind, în caz de necesitate, mijloace de transport proprii;
- să asiste, inclusiv în ziua alegerilor, la toate operațiunile electorale efectuate de organul electoral în care este confirmat, fără a interveni în activitatea desfășurată de acesta;
- dacă a fost confirmat în biroul electoral al secției de votare, să monitorizeze în orice moment întregul proces de vot, inclusiv identificarea alegătorilor, eliberarea buletinelor de vot alegătorilor, introducerea buletinelor de vot în urnă, numărarea, după caz, renumărarea și totalizarea voturilor, întocmirea proceselor-verbale și altor documente electorale, precum și procedurile de verificare, sistematizare și sigilare (desigilare) a materialelor electorale;
- să verifice, în condițiile art. 81 alin. (9) din Codul electoral nr. 325/2022, datele din procesele-verbale privind rezultatele numărării voturilor și/sau totalizarea rezultatelor alegerilor, inclusiv să primească copii de pe aceste procese-verbale, autentificate în modul corespunzător de președintele organului electoral;
- să depună contestații în condițiile capitolului XIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat de Comisia Electorală Centrală nr. 1128/2023;
- să depună la organul electoral cereri și demersuri ce vizează organizarea și desfășurarea alegerilor;
- să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată în cadrul organului electoral;
- să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de reprezentant;
- să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- să beneficieze și de alte drepturi care nu contravin cadrului normativ în domeniul electoral și celui conex.

Regulamentul nr. 3636/2025 enumeră la pct. 30 obligațiile reprezentantului/reprezentantei, iar la pct. 31 restricțiile în exercitarea acestei calități:

Obligațiile reprezentantului/ reprezentantei concurentului electoral:

- să respecte Codul electoral nr. 325/2022 și alte acte normative aferente domeniului de activitate desfășurat;
- să manifeste diligență și conduită corespunzătoare în realizarea activităților aferente statutului de reprezentant;
- să nu se afle în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute mai sus, după caz, să asigure înlăturarea acestora;
- să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, precum și să nu le utilizeze sau prelucreze în alte scopuri decât cele prevăzute de cadrul normativ;
- să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care participă, inclusiv în incinta sediilor acestora, precum și în cadrul operațiunilor electorale la care asistă;
- să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organul electoral, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestuia;
- să se abțină de a face declarații politice și de a efectua acțiuni de agitație electorală în procesul de realizare a activităților în cadrul ședințelor organului electoral, inclusiv în incinta sediului acestuia, precum și în cadrul operațiunilor electorale la care participă;
- să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care exercită o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pentru perioada de activitate în calitate de reprezentant
- după caz, să dețină asupra sa actul de împuternicire și să îl prezinte, la cerere, organului electoral;
- să poarte la vedere legitimația ce confirmă calitatea sa de reprezentant.

Reprezentantului/ reprezentantei concurentului electoral i se interzice:

- să ia cuvânt în cadrul ședințelor organului electoral contrar ordinii stabilite și fără permisiunea președintelui ședinței;
- să participe la procedura de vot a hotărârilor organului electoral;
- să dea instrucțiuni funcționarilor electorali și/sau să întreprindă acțiuni contrare deciziilor organelor electorale, precum și să pericliteze activitatea acestora;
- să insulte și/sau să amenințe funcționarii electorali sau alți subiecți electorali, precum și să utilizeze limbaj licențios în cadrul operațiunilor electorale la care participă;
- să se implice în procedura de completare a buletinului de vot;
- să se implice în activitatea de numărare, după caz, renumărare, a voturilor, precum și la alte operațiuni electorale desfășurate de birourile electorale;
- să desfășoare acțiuni de agitație electorală, să poarte și să arate ecusoane, insigne sau alte însemne de agitație electorală, să facă declarații politice în incinta organelor electorale și în ședințele acestora, inclusiv pe parcursul participării la procedurile electorale și activitățile desfășurate de organele electorale; să disemineze sau distribuie informații și materiale false, denigratoare și/sau defăimătoare la adresa subiecților electorali;

- să incite la ură, discriminare, violență și să utilizeze în discursuri publice, mesaje și materiale de agitație electorală, stereotipuri și prejudecăți la adresa altor subiecți electorali;
- să utilizeze resursele administrative în scopul susținerii campaniei electorale a subiectului care l-a desemnat, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, mijloacelor și bunurilor publice în perioada electorală;
- să ofere alegătorilor bani, cadouri, bunuri ori servicii, altele decât cele permise de legislație; să ofere funcționarilor electorali bani, cadouri, bunuri, favoruri sau servicii;
- să organizeze în perioada electorală transportarea alegătorilor spre secțiile de votare;
- în incinta secției de votare și în raza teritorială de 100 de metri de la localul votării, să discute cu alegătorii în ziua alegerilor aspecte privind procesul de organizare și desfășurare sau exercitarea dreptului de vot;
- să întreprindă alte acțiuni care contravin cadrului normativ electoral și celui conex.

Concurentul electoral poate, în orice moment, dar nu mai târziu de **3 zile până la alegeri**, să solicite organului electoral corespunzător retragerea împuternicirilor reprezentantului său și, respectiv, anularea confirmării acestuia. Concurentul electoral poate solicita substituirea reprezentantului său cu o altă persoană în aceleași condiții și termene descrise mai sus.

Reprezentantul își **încetează activitatea** în cazul:

- a) confirmării rezultatelor alegerilor de către Curtea Constituțională (*activitatea reprezentantului încetează de drept*);
- b) anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat sau retragerii acestuia din cursa electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- c) anulării confirmării acestuia electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- d) modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- e) decesului (*activitatea reprezentantului încetează de drept*).

Constatarea încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, precum și nerespectării condițiilor și interdicțiilor prevăzute în *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*, se stabilește prin hotărâre a organului electoral în care este confirmat sau a organului electoral ierarhic superior.

Organul electoral examinează presupusele încălcări ale reprezentantului din oficiu sau în baza sesizării înaintate de subiecții electorali și decide asupra anulării confirmării reprezentantului în termen de 3 zile de la sesizarea sa ori de la inițierea examinării din oficiu, dar nu mai târziu de ziua alegerilor, dacă a fost sesizat până în ziua alegerilor sau a inițiat din oficiu examinarea.

Confirmarea persoanelor de încredere

Concurenții electorali **pot avea persoane de încredere**, care îi ajută la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora, fac agitație electorală în favoarea lor și le reprezintă interesele în relațiile cu autoritățile publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale.

La alegerile parlamentare, Comisia Electorală Centrală stabilește numărul persoanelor de încredere care poate fi confirmat în cazul prezentului scrutin și tot acest organ electoral are competența de a confirma persoanele de încredere în baza solicitărilor concurenților electorali.

Procedura de confirmare a persoanei de încredere, precum și ansamblul de drepturi și obligații sunt reglementate de *Codul electoral nr.325/2022 (art.71)* și *Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisie Electorale Centrale nr. 1130/2023*.

În calitate de persoană de încredere poate fi desemnată persoana care întrunește condițiile prevăzute la art. 14 din Codul electoral nr. 325/2022 (dreptul de a alege).

Calitatea de persoană de încredere a unui concurent electoral **este incompatibilă în cadrul aceleiași perioade electorale** cu cea de:

- candidat la o funcție electivă;
- persoană de încredere a altui candidat electoral;
- trezorier al partidului politic, al concurentului electoral sau al grupului de inițiativă;
- observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de organele electorale;
- funcționar electoral care își exercită activitatea în cadrul organului electoral constituit pentru scrutinul respectiv;
- reprezentant al concurentului electoral;
- conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;
- funcționar public sau persoană care deține funcție de demnitate publică și nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de reprezentant;
- operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

Pentru confirmarea persoanelor de încredere, concurenții electorali prezintă Comisiei Electorale Centrale următoarele documente:

a) cererea privind confirmarea persoanelor de încredere, cu anexarea listei persoanelor desemnate⁶;

⁶ Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023.

b) declarația pe propria răspundere cu privire la veridicitatea datelor înscrise în cererea privind confirmarea persoanelor de încredere și incompatibilitățile indicate mai sus⁷.

Documentele privind confirmarea persoanelor de încredere se prezintă după înregistrarea concurenților electorali, însă **nu mai târziu de 7 zile înainte de ziua alegerilor (21 septembrie 2025)**.

În termen de cel mult **5 zile** de la primirea documentelor prevăzute mai sus, organul electoral adoptă o hotărâre motivată prin care:

- a) admite cererea și confirmă persoanele de încredere conform listei prezentate;
- b) admite parțial cererea și confirmă doar persoanele de încredere care întrunesc condițiile stabilite de Codul electoral, fiind refuzată confirmarea în cazul celorlalte persoane;
- c) respinge cererea și refuză confirmarea listei integrale a persoanelor de încredere desemnate.

Drepturile și obligațiile persoanelor de încredere sunt prevăzute de *Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023 (pct. 24-26)*:

Drepturile persoanelor de încredere ale concurenților electorali:

- să participe la acțiunile aferente procesului de desfășurare a campaniei electorale a concurentului electoral;
- să facă agitație electorală în favoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice;
- să supună discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora;
- să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- să reprezinte interesele concurentului electoral în relațiile cu autoritățile administrației publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale;
- să asiste la ședințele organelor electorale, cu excepția ședințelor biroului electoral al secției de votare în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor;
- să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată;
- să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;

⁷ Anexa nr.2 la Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023.

Obligațiile persoanelor de încredere ale concurenților electorali:

- să folosească un limbaj respectuos, să manifeste conduita corespunzătoare și respect față de funcționarii electorali și alți subiecți implicați în procesul electoral;
- să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care asistă, precum și în incinta sediilor acestora;
- să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organele electorale, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestora;
- să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, să nu utilizeze și prelucreze datele cu caracter personal în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație;
- să desfășoare campanii electorale în favoarea subiectului care l-a desemnat, cu respectarea prevederilor capitolului VIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, precum și în condiții de concurență egală;
- să asigure respectarea demnității tuturor participanților în campania electorală și să nu admită utilizarea discursului la ură, incitarea la discriminare și violență în cadrul acțiunilor de agitație electorală;
- să respecte condițiile și limita spațiului acordat de către autoritățile administrației publice locale pentru plasarea afișajului electoral și celui pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii;
- să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care exercită o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;
- să poarte, în mod vizibil, legitimația ce confirmă calitatea sa de persoană de încredere, eliberată de organul electoral care l-a confirmat.

Reprezentantul își **încetează activitatea** în cazul:

- a) confirmării rezultatelor alegerilor de către autoritatea competentă (Curtea Constituțională, în cazul alegerilor parlamentare);
- b) anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat sau retragerii acestuia din cursa electorală;
- c) anulării confirmării acestuia în urma retragerii împuternicirilor de către subiectul care l-a desemnat, în cazul constatării încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, constatate prin hotărârea organului electoral;
- d) modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia;
- e) decesului.

Agitația electorală

Conform prevederilor art. 70 din Codul electoral nr. 325/2022, cetățenii Republicii Moldova, partidele politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face **agitație electorală** în cadrul

adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare. Legislația electorală stabilește un set de reguli pentru efectuarea agitației electorale (menționate ulterior ca obligații).

Indiferent de tipul scrutinului, campania electorală începe la data înregistrării concurentului electoral, **dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării** și se încheie la data anulării înregistrării concurentului electoral sau în ziua de vineri înainte de ziua votării. Campania electorală pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 începe la **29 august** și se finalizează la a **ora 23:59:59 a zilei de 26 septembrie 2025**.

În programele cu caracter electoral, în materialele de agitație electorală, în acțiunile de agitație electorală și în publicitatea electorală care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă și concurenții electorali nu pot fi utilizate imagini ce reprezintă culte religioase sau părți componente ale acestora, persoane oficiale străine, instituții de stat sau autorități publice de peste hotare, organizații internaționale, precum și atributele partidelor politice declarate neconstituționale.

Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care evocă simboluri ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalități istorice de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizații internaționale sau imaginea unor persoane oficiale străine, dacă acestea duc la contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional. Prin derogare, prevederile respective nu se aplică în cazurile ce vizează angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor internaționale încheiate cu Uniunea Europeană.

Nu este admisă transportarea organizată a alegătorilor spre secția de votare în ziua alegerilor în scopul determinării acestora să își exercite drepturile electorale, precum și acțiunea de organizare în perioada electorală a transportării alegătorilor spre secția de votare.

Se interzice candidaților să utilizeze resursele administrative, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, a mijloacelor și a bunurilor publice în perioada electorală.

Materialele publicitare trebuie să corespundă cerințelor stabilite la art. 9 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Plata pentru publicitate electorală se efectuează exclusiv din contul „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”.

Fiecare material publicitar al candidaților independenți, care declară pe propria răspundere că nu au utilizat servicii tipografice ale entităților specializate și nu au deschis contul bancar cu mențiunea „Fond electoral”, trebuie să conțină următoarele informații: numele/prenumele concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și mențiunea „Tipărit la echipament tehnic propriu”.

Concurenții electorali pot organiza întâlniri cu alegătorii, autoritățile administrației publice locale fiind obligate să asigure posibilitatea desfășurării unor astfel de întâlniri în termene și în condiții egale. Organele electorale pot fi sesizate în cazul neregulilor constatate în legătură cu organizarea și desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii.

În campania electorală, competitorilor electorali li se interzic organizarea de concerte, concursuri, alte evenimente sau demonstrații cu implicarea interpreților, a personalului de creație și/sau artistic atât din țară, cât și de peste hotare, afișarea în timpul desfășurării acestora de slogane sau alte mesaje și/sau distribuirea de materiale ce conțin simbolistica competitorului electoral sau alte elemente de identificare a acestuia, precum și participarea la astfel de evenimente în scop de promovare politică.

Participarea la programe audiovizuale cu caracter electoral

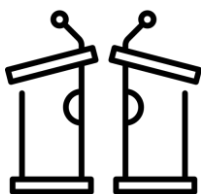

Grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), reprezentanții și persoanele de încredere au dreptul de a participa la programele audiovizuale cu caracter electoral, care se încadrează în una din următoarele categorii:

<i>a) programele de știri și actualități</i>	rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care poate fi reflectat orice aspect relevant al procesului electoral.
<i>b) emisiunile de informare electorală</i>	emisiunile, organizate la inițiativa furnizorului de servicii media, în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau reprezentanții acestora, reprezentanții organelor publice, electorale sau ai societății civile, experții în domeniu sau cetățenii de rând pot aborda orice aspect al procesului electoral, inclusiv programele electorale ale concurenților electorali. Această categorie poate include și emisiunile de ciclu, de autor, de arhivă, de satiră etc., cu condiția ca acestea să aibă relevanță electorală și să respecte principiile prevăzute la art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.
<i>c) emisiuni de promovare electorală</i>	emisiuni care se difuzează în limita timpilor de antenă acordați grupurilor de inițiativă și concurenților electorali în conformitate cu prevederile Codului electoral nr. 325/2022;

d) dezbateri electorale	emisiunile în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) sau reprezentanții acestora sunt solicitați să se pronunțe pe marginea temelor propuse spre discuție de către furnizorul de servicii media.
e) programe de publicitate electorală	programele destinate în exclusivitate difuzării publicității electorale.

- ✓ programele audiovizuale cu caracter electoral sunt prezentate, în primă difuzare, în intervalul orar 06.00 – 24.00, cu excepția dezbaterilor electorale, care sunt difuzate în orele de maximă audiență, stabilite în Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018. Programele audiovizuale cu caracter electoral pot fi difuzate, în reluare, și în alte intervale orare, dacă declarația privind politica editorială prevede o atare posibilitate (pct. 37 din *Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media*, nr.1137/2023);
- ✓ emisiunile de informare electorală sunt organizate la inițiativa furnizorilor de servicii media și trebuie evidențiate de alte programe ale serviciului media audiovizual prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „**Emisiune de informare electorală**”, la început și la final. Dacă într-un program audiovizual doar o parte a acestuia are relevanță electorală, atunci partea respectivă trebuie evidențiată de celelalte părți prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „**Rubrică de informare electorală**”, la început și la final (pct. 39 din *Regulament*, nr.1137/2023);
- ✓ în cadrul alegerilor parlamentare, furnizorii de Servicii media naționali, ale căror declarații privind politica editorială au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului acordă, la solicitare și în ordinea solicitărilor, partidelor politice, blocurilor electorale și candidaților independenți înregistrați în calitate de concurenți electorali timpi de antenă gratuit, **câte 5 minute la serviciile de televiziune și câte 10 minute la serviciile de radiodifuziune**. Acești timpi de antenă se acordă în mod integral în primele 15 zile de la începerea campaniei electorale. Timpii de antenă acordați gratuit sunt utilizați exclusiv pentru expunerea programelor electorale în cadrul emisiunilor de promovare electorală, difuzate separat de alte conținuturi audiovizuale și evidențiate prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „Emisiune de promovare electorală”, la început și la final. Înregistrările pentru emisiunile de promovare electorală sunt prezentate de către furnizorii de Servicii media în primele 10 zile de la începutul campaniei electorale (pct.40 din *Regulament*, nr.1137/2023);

- ✓ în campania electorală, furnizorii de servicii media organizează dezbateri electorale în conformitate cu conceptul și structura lor indicate în declarațiile politicii editoriale și cu norme stabilite în *Regulament* nr.1137/2023 (pct.57-70).

✓ **Emisiunile de dezbateri electorale** sunt difuzate în ore de maximă audiență și trebuie evidențiate de alte programe ale serviciului media audiovizual prin semnale acustice și vizuale unice cu mențiunea „Dezbateri electorale – 2025”;

- ✓ la dezbateri pot participa doar concurenții, reprezentanți ai acestora în organele electorale, sau persoanele de încredere înregistrate de către organele electorale, la nominalizarea expresă a concurentului electoral.

În cadrul dezbaterilor electorale se interzice:

- discursul care incită la ură;
- dezinformarea;
- mesajele care justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității, alte mesaje expres interzise de lege;
- utilizarea limbajului sexist.

- ✓ Plata pentru publicitate electorală se efectuează exclusiv din contul „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă” (pct. 28. din *Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023*);
- ✓ În cadrul alegerilor parlamentare, furnizorii de servicii media publici acordă gratuit, la solicitare, partidelor politice, blocurilor electorale și candidaților independenți înregistrați în calitate de concurenți electorali, în fiecare serviciu media audiovizual generalist și de știri, câte un minut pe zi, timp de antenă, pentru plasarea publicității electorale (pct.72. din *Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023*);
- ✓ publicitatea electorală trebuie să conțină informații ce corespund realității;
- ✓ publicitatea electorală NU poate fi inclusă în alte programe cu caracter electoral, în ediții informative (de știri), emisiuni sportive, emisiuni pentru copii, emisiuni cu tematică religioasă și emisiuni dedicate minorităților etnice;
- ✓ furnizorii de servicii media NU AU DREPTUL să difuzeze publicitate electorală în următoarele cazuri:
 - din proprie inițiativă;
 - în lipsa unui contract de difuzare a publicității electorale încheiat în formă scrisă, până la difuzarea publicității electorale;
 - nu a fost efectuată plata în avans pentru difuzarea publicității electorale;
 - plata în avans pentru difuzarea publicității electorale a fost făcută din alte surse, decât cele din fondul electoral al concurentului electoral;
 - difuzarea publicității electorale are ca efect încălcarea cerințelor legislației privind modul și/sau timpul de difuzare a publicității electorale (pct.78 din *Regulamentul nr.1137/2023*).
- ✓ prezentatorii de știri și moderatorii de dezbateri electorale nu pot sonoriza spoturi de publicitate electorală și nu pot apărea în imagini din spoturi de publicitate electorală;
- ✓ în perioada electorală este interzisă difuzarea publicității comerciale cu participarea unuia sau mai multor concurenți electorali. Interdicția intră în vigoare din ziua în care participantul la publicitatea comercială este înregistrat în calitate de concurent electoral;

- ✓ în perioada electorală este interzisă difuzarea programelor audiovizuale sponsorizate de concurenți electorali. Interdicția intră în vigoare din ziua în care sponsorul este înregistrat în calitate de concurent electoral;
- ✓ pentru publicitate electorală fiecărui concurent electoral îi pot fi acordate 2 minute pe zi în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Durata contabilizată a unui spot de publicitate electorală nu poate fi mai mică de 30 de secunde;
- ✓ timpii de antenă acordați concurentului electoral pentru difuzarea publicității electorale, dar *neutilizați din cauza concurentului electoral* nu sunt recuperați. Plata pentru publicitatea electorală nedifuzată din cauza concurentului electoral nu este recuperată;
- ✓ timpii de antenă acordați concurentului electoral pentru difuzarea publicității electorale, dar *neutilizați din cauza furnizorului de servicii media* sunt reprogramați pentru o perioadă proximă cu înștiințarea concurentului electoral, în formă scrisă, despre data și ora reprogramării;
- ✓ orice persoană, indiferent de reședință, ale cărei drepturi sau interese legitime au fost lezate prin răspândirea în cadrul conținuturilor editoriale cu caracter electoral a unor fapte neadevărate și/sau a unor judecăți de valoare fără substrat factologic suficient *beneficiază de dreptul la replică (art.99-113 din Regulamentul nr.1137/2023)*;
- ✓ în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor nu se admite niciun fel de publicitate. Această interdicție nu se referă la materialele plasate anterior în internet.

Care sunt obligațiile concurentului electoral/concurente electorale?

În continuare ne vom referi la obligațiile concurentului electoral/concurente electorale, care vizează finanțarea campaniei electorale. Prevederi exprese în acest sens se regăsesc în Codul electoral nr. 325/2022 și în *Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023*.

Concurentul electoral desemnează și prezintă pentru confirmare Comisiei Electorale Centrale persoana responsabilă de finanțele sale (trezorier), care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și prezentarea acestora în termen. Cererea privind confirmarea trezorierului este însoțită de decizia/ordinul intern de desemnare, actul de identitate, actele ce atestă studiile economice sau contabile specializate, datele de contact și declarația că persoana desemnată nu deține funcții de demnitate publică. Trezorierul poate fi desemnat și pe bază de contract, care se prezintă pentru confirmare organului electoral respectiv.

Candidații independenți sunt în drept să exercite personal funcția de trezorier al propriului cont „Fond electoral”.

În termen de 3 zile după înregistrare, concurentul electoral va deschide la bancă un cont cu mențiunea **„Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”**, transferând în el mijloace financiare proprii, precum și mijloace bănești primite în condițiile legii de la persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova ori de la persoane juridice din țară. Toate cheltuielile pentru activitatea grupului de inițiativă și pentru campania electorală se efectuează din mijloacele de pe acest cont.

Pot fi utilizate următoarele surse:

- mijloace financiare proprii acumulate în conturile partidului politic la data începerii perioadei electorale (cotizații, donații, alocații, alte venituri prevăzute de cadrul normativ);
- donații (făcute de către persoane fizice – nu pot depăși 6 salarii medii lunare; de către persoane juridice – nu pot depăși suma de 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv);
- credite fără dobândă de la stat.

Se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale de către:

- cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;
- persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova;
- persoanele anonime sau în numele unor terți;
- persoanele juridice care, în ultimii trei ani înainte de începerea perioadei electorale, au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice sau care au beneficiat de ajutoare de stat în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, precum și de către persoanele juridice care, la data efectuării donației, au restanțe la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

- organizațiile necomerciale, sindicale, asociațiile ori fundațiile din Republica Moldova sau din străinătate, organizațiile de binefacere sau religioase;
- autoritățile publice finanțate de la bugetul public național, autoritățile/instituțiile publice la autogestiuine, întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni, ai căror fondatori sunt autoritățile administrației publice centrale și locale, întreprinderile de stat sau municipale, sau alte persoane juridice finanțate de la bugetul public național sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;
- persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital străin sau mixt;
- alte state sau organizațiile internaționale, inclusiv organizațiile politice internaționale.

Se interzice concurenților electorali și grupurilor de inițiativă:

- să ofere alegătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor;
- să folosească în scopuri personale mijloace financiare intrate în contul cu mențiunea „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”;
- să utilizeze mijloace financiare, altele decât din contul cu mențiunea „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”;
- să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească cheltuielile peste plafonul general stabilit de Comisia Electorală Centrală;
- să utilizeze resurse administrative să încaseze mijloace financiare în contul cu mențiunea „Fond electoral” mai târziu decât ziua anterioară zilei alegerilor;
- să utilizeze și să beneficieze de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, de lucrări și servicii în orice formă, oferite cu titlu oneros, fără plata în avans a acestora.

Rapoartele privind finanțarea campaniei electorale se vor prezenta la Comisia Electorală Centrală:

- a) săptămânal, conform graficului aprobat de comisie în programul calendaristic;
- b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final);
- c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data de prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție la comisie.

Linkuri utile

www.cicde.md Rubrica <i>Instruire/ Funcționari electorali/Alegeri parlamentare/Alegeri parlamentare 28 septembrie 2025</i>		Aici sunt plasate materialele didactice elaborate de CICDE pentru membrii organelor electorale ierarhic inferioare și alți subiecți cu atribuții în domeniul electoral.
e-learning.cicde.md Cursuri online/Cursuri CICDE		Aici se găsesc cursurile de instruire la distanță elaborate de CICDE. Utilizatorii pot parcurge de sine stătător cursurile de instruire și să își testeze cunoștințele.
www.cec.md Rubrica <i>Cadrul Normativ</i>		Aici găsiți link-urile către Codul electoral nr. 325/2022 și alte legi conexe, regulamentele și instrucțiunile aprobate de Comisia Electorală Centrală, etc.
www.cec.md Rubrica <i>„Alegeri parlamentare, 28 septembrie 2025”</i>		Aici găsiți relevanță privind organizarea și desfășurarea acestui scrutin: programul calendaristic, hotărâri ale Comisiei Electorale Centrale, organele electorale ierarhic inferioare, acreditarea observatorilor, confirmarea jurnaliștilor, etc.

CICDE

Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

**Publicație electronică realizată de Instituția Publică
„Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”**

2025

CICDE

Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

GHIDUL CANDIDATULUI/CANDIDATEI la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025

Chișinău, 2025

Cuprins

Glosar	2
Introducere.....	3
Cine are dreptul de a candida la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova? .5	
Cine are dreptul de a desemna candidați?	5
Care organ electoral înregistrează candidații/candidatele?	7
Când se depun documentele pentru înregistrare?	7
Ce conține setul de documente pentru înregistrare, prezentat de blocuri electorale/partide politice?	8
Ce documente prezintă candidatul independent pentru înregistrare?	13
Cine va colecta semnăturile pentru susținerea candidatului/ candidatei?	18
Cum se colectează semnăturile în susținerea unui candidat/unei candidate?	20
În cât timp este adoptată hotărârea de înregistrare?	23
Până când se pot face modificări în privința înregistrării?	26
Care sunt drepturile concurentului electoral/concurente electorale?	27
Care sunt obligațiile concurentului electoral/concurente electorale?	43
Linkuri utile.....	46

Prezenta publicație descrie procedura și condițiile speciale pentru desemnarea candidaților pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, inclusiv înregistrarea grupurilor de inițiativă, colectarea semnăturilor, prezentarea și verificarea listelor de subscripție în cazul candidaților independenți, depunerea și verificarea documentelor pentru înregistrarea concurenților electorali în cadrul alegerilor parlamentare, dar și drepturile și obligațiile concurenților electorali, care derivă din această calitate.

Acest material didactic, elaborat de Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral” în corespundere cu ultimele modificări la cadrul normativ electoral și conex (până la data de 18 iulie 2025), se adresează candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, membrilor grupurilor de inițiativă în susținerea candidaților independenți .

Glosar

candidat – persoană care este desemnată pentru ocuparea unei funcții publice electivă din partea partidelor politice sau a blocurilor electorale, înregistrată în modul corespunzător;

candidat desemnat – persoană care își înaintează candidatura sau este propusă de partidele politice, blocurile electorale sau grupurile de inițiativă în vederea înregistrării în calitate de concurent electoral;

candidat independent – persoană care își înaintează candidatura pentru ocuparea unei funcții publice electiv independente de partidele politice și de blocurile electorale, înregistrată în modul corespunzător;

circumscripție națională – circumscripție electorală de nivel național în care se organizează și se desfășoară alegerile parlamentare, cele prezidențiale și referendumurile republicane;

colector – membru al grupului de inițiativă care colectează semnături în susținerea candidatului desemnat la o funcție electivă, inclusiv în susținerea propriei candidaturi;

concurrent electoral (în cazul alegerilor parlamentare) – partid politic, bloc electoral și persoană care candidează pentru funcția de deputat în Parlament și sunt înregistrate de Comisia Electorală Centrală;

grup de inițiativă – grup constituit din cetățeni cu drept de vot, înregistrat în condițiile Codului electoral, pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă;

listă de subscripție – listă cu semnături ale alegătorilor care susțin candidatul desemnat la o funcție publică electivă, în condițiile Codului electoral.

Introducere

La data de **28 septembrie 2025** în Republica Moldova vor avea loc **alegeri pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova**, data alegerilor fiind stabilită prin hotărârea Parlamentului nr. 77 din 17 aprilie 2025. Alegerile parlamentare se desfășoară într-o singură circumscripție electorală națională, în care se aleg 101 deputați.

Procedurile specifice privind desemnarea și înregistrarea candidaților la alegerile pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova sunt prevăzute în:

Codul electoral nr. 325/2022 (capitolul VII și titlul III)

Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023, cu modificările și completările ulterioare (*în continuare - Regulamentul nr. 1204/2023*).

Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592/2025.

Particularitățile de colectare a semnăturilor pentru susținerea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, inclusiv modalitatea de constituire a grupurilor de inițiativă, întocmirea și prezentarea listelor de subscripție, precum și modalitatea de eliberare, recepționare

și verificare a acestora de către Comisia Electorală Centrală sunt prevăzute la art. 65, 66, 67, 113 și 114 din Codul electoral nr. 325/2022 și de

Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025.

Parlamentul se alege prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un **mandat de 4 ani**.

Numărul de mandate de deputat, obținut de concurenții electorali, se calculează de către Comisia Electorală Centrală prin împărțirea succesivă a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral, cu excepția candidaților independenți, la 1, 2, 3, 4 etc. până la 101 deputati. Din rezultatele tuturor împărțirilor și din numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți se iau în descresștere atâtea numere câte mandate de deputat urmează să fie distribuite.

Pragul minim de reprezentare constituie următoarele procente din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară:

- a) pentru un bloc electoral – 7%;
- b) pentru un partid politic – 5%;
- c) pentru un candidat independent – 2%.

De câte numere din acest șir descrescător dispune partidul politic sau blocul electoral, atâtea mandate i se atribuie.

Concurenții electorali care au întrunit un număr mai mic de voturi decât pragul minim de reprezentare se exclud, printr-o hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, din procesul de atribuire a mandatelor.

Mandatele de deputat se atribuie concurenților electorali de către Comisia Electorală Centrală în ordinea înscrierii lor în listele de candidați.

Alegerile sunt considerate valabile dacă au participat mai mult de 1/3 din numărul de persoane înscrise în listele electorale.

Vă invităm să vizionați video-ul explicativ, elaborat de Centrul de instruire continuă în domeniu electoral despre Parlamentul Republicii Moldova, în care se relatează despre modalitatea de alegere, principalele atribuții și cum se realizează interacțiunea dintre deputați și cetățeni

Cine are dreptul de a candida la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova?

Au dreptul de a fi aleși în funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022. Iată care sunt acestea:

DREPTUL DE A CANDIDA LA FUNCȚIA DE DEPUTAT ÎL ARE:

- cetățeanul/cetățeană Republicii Moldova cu drept de vot care a împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani;
- nu are restricții de a exercita dreptul de a alege și de a fi ales în condițiile art. 16 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.

Care sunt restricțiile privind dreptul de a fi ales?

NU POT FI ALEȘI: art. 16 alin. (2) din Codul electoral

- militarii care îndeplinesc serviciul în termen;
- persoanele care nu au a împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani;
- persoanele lipsite de dreptul la vot prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară;
- persoanele care sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă și persoanele care au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție;
- persoanele private de dreptul de a ocupa funcții publice sau funcții de demnitate publică prin hotărâre judecătorească definitivă ori printr-un act de constatare definitiv.

Cine are dreptul de a desemna candidați?

Dreptul de a desemna candidați/candidate pentru alegerile parlamentare, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de cadrul normativ electoral, îl au:

partidele politice care au dreptul de a participa la alegeri în baza datelor prezentate de Agenția Servicii Publice, înregistrate până la data intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei alegerilor parlamentare, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația existentă;

blocurile electorale constituite și înregistrate în condițiile art. 64 din Codul electoral nr.325/2022 și în conformitate cu Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592/2025;

cetățenii Republicii Moldova care își înaintează propria candidatură independent de partidele politice și de blocurile electorale și care, începând cu 70 de zile înainte de ziua alegerilor, nu au deținut calitatea de membru al unui partid politic, precum și nu și-au afirmat public susținerea unui partid politic (candidații independenți).

Nota bene!

Aceași persoană poate fi inclusă doar într-o singură listă de candidați din partea unui partid politic, bloc electoral sau poate candida independent.

Partidul politic sau blocul electoral înaintează lista de candidați, care nu va fi mai mică de 51 de persoane și nu va depăși numărul de 111 persoane.

Procedura de desemnare a candidaților în cadrul alegerilor parlamentare cuprinde:

în cazul partidelor politice și blocurilor electorale:

➤ aprobarea, în cadrul ședințelor organelor abilitate în conformitate cu prevederile statutare sau, după caz, cu acordurile de constituire ale acestora, confirmată prin procese-verbale (extrase din procese-verbale), a hotărârilor/deciziilor privind desemnarea candidaților la funcția de deputat împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele ce confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil, precum și întocmirea și prezentarea actelor prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022 în vederea înregistrării în calitate de concurent electoral.

în cazul candidaților independenți:

➤ înaintarea propriei candidaturi la funcția de deputat, după caz, constituirea grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în vederea susținerii acestuia, precum și întocmirea și prezentarea spre înregistrare în calitate de concurent electoral a documentelor prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022.

Potrivit art. 113 din Codul electoral nr. 325/2022, pentru a fi înregistrați de Comisia Electorală Centrală **în calitate de concurent electoral, candidații independenți prezintă liste de subscripție**. Listele de subscripție trebuie să conțină semnăturile a cel puțin **2000** și cel mult **25000** de de susținători cu drept de vot. O candidată femeie prezintă semnăturile a cel puțin **1000** și cel mult **2500** de susținători cu drept de vot.

Nota bene! Procedura de desemnare a candidaților include și etapa de colectare a semnăturilor de către persoanele care își înaintează propria candidatură și/sau grupurile de inițiativă în vederea susținerii candidaților la funcția de deputat.

Care organ electoral înregistrează candidații/candidatele?

La alegerile parlamentare, Comisia Electorală Centrală are competența de a înregistra candidații/candidatele la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

La 18 iulie curent, Comisia Electorală Centrală, **prin hotărârea nr. 3655 a stabilit locul și timpul recepționării documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025**, precum și a grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți.

Prin aceeași hotărâre a fost stabilită și componența comisiei de tragere la sorți pentru stabilirea ordinii de primire a documentelor¹.

Prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale, se constituie comisiile pentru recepționarea și verificarea documentelor depuse în vederea înregistrării candidaților, în componența cărora se includ membri ai Comisiei Electorale Centrale și funcționari din Aparatul Comisiei Electorale Centrale.

Când se depun documentele pentru înregistrare?

Procedura de desemnare a candidaților pentru funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova începe cu 70 de zile și se termină cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor, în condițiile art. 63 din Codul electoral nr. 325/2022.

¹ Procedura de tragere la sorți în vederea stabilirii ordinii de primire a documentelor de la candidații la funcția de deputat, precum și în vederea determinării ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot se efectuează în condițiile Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1139/2023.

Perioada de depunere a documentelor pentru înregistrare în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 **începe la 20 iulie 2025 și se încheie la 19 august 2025, inclusiv**. În această perioadă, subiecții menționați mai sus:

vor depune **documentele** pentru înregistrarea listelor de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

vor depune documentele pentru înregistrarea grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și recepționarea cererilor privind eliberarea listelor de subscripție.

Solicitanții vor depune seturile de documente conform **graficului stabilit prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3655/2025**.

Menționăm că înregistrarea blocurilor electorale pentru desemnarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova are loc în următorul interval: **20 iunie – 13 august 2025 inclusiv²**.

Nota bene! Partidele politice, blocurile electorale și candidații independenți demarează procedura de desemnare a candidaților/propriei candidaturi la funcția de deputat doar după începerea perioadei de desemnare (**20 iulie 2025**), iar documentele în acest sens se întocmesc ***nu mai devreme de începerea acestei perioade***.

Ce conține setul de documente pentru înregistrare, prezentat de blocuri electorale/partide politice?

Pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale i se prezintă documentele enumerate mai jos (art.68 alin. (1) lit. a), c)–f), i), k), l), art. 111 și art. 112 din Codul electoral nr. 325/2022, pct. 25 lit. a) – a²) și c)–j)):

² A se consulta Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3592 din 17 iunie 2025. În termen de 5 zile de la data primirii documentelor prevăzute la pct.8 din Regulament, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind înregistrarea sau refuzul de a înregistra blocul electoral.

Documentul	Notă
<i>Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral, fiind însoțită de următoarele documente (indicate ca anexe la cerere):</i>	Conform modelului din <i>Anexa nr. 1 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Se depune la Comisia Electorală Centrală, fiind înregistrată într-un registru de evidență a corespondenței de intrare.
Hotărârea/decizia confirmată prin procesul-verbal sau, după caz, prin extras din procesul-verbal al ședinței organului abilitat al partidului politic sau al blocului electoral privind desemnarea listei de candidați	Modelul procesului verbal se găsește la <i>Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Lista candidaților din această anexă va conține în titlu denumirea integrală a partidului politic sau blocului electoral care i-a desemnat, iar în tabel informația despre fiecare candidat (minim 51, maxim 111 candidați). Listele de candidați la funcția de deputat se întocmesc respectându-se, în mod cumulativ, următoarele condiții: a) cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe; b) poziționarea candidaților pe liste se face conform formulei: minimum patru candidați de același gen la fiecare zece locuri. În vederea aplicării uniforme a prevederilor art. 68 alin. (3) și ale art. 111 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, la întocmirea listelor de candidați, partidele politice și blocurile electorale se ghidează de tabelul informativ (conform modelului din <i>Anexa nr. 9 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, care conține formula de calcul privind cota minimă de reprezentare din numărul posibil de candidați înaintați pentru funcția de deputat în Parlament (inclusiv candidații supleanți). Lista candidaților la funcția de deputat se întocmește în limba română și se prezintă Comisiei Electorale Centrale atât pe suport de hârtie, cât și în variantă electronică (disc, card de memorie, e-mail).

Lista nominală a membrilor organului responsabil al partidului politic, care au participat la ședința unde s-a luat decizia de a desemna lista de candidați	
Actele ce confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil al partidului politic	
După caz, decizia/procura ce atestă împuternicirile privind depunerea documentelor pentru înregistrare	În cadrul ședințelor de desemnare a candidaților, partidele politice și blocurile electorale decid, în temeiul prevederilor statutare sau actelor de constituire ale acestora, asupra persoanei responsabile de prezentarea către Comisia Electorală Centrală a cererii întocmite în condițiile pct. 25, precum și a documentelor prevăzute la lit. h) și/sau j) din același punct din <i>Regulamentului nr. 1204 /2023</i> (fapt consemnat în procesul-verbal).
Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice	<i>Se depune originalul și copia în cazul partidelor politice.</i>
După caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie	Simbolului electoral pentru înregistrare se prezintă Comisiei Electorale Centrale pe suport de hârtie în non-culori alb-negru, inclusiv descrierea acestuia. După caz, împreună cu descrierea simbolului, se prezintă <i>actul ce confirmă dreptul de utilizare a obiectelor protejate de dreptul de autor, enumerate în descrierea simbolului sau declarația pe propria răspundere privind utilizarea acestora cu titlu gratuit.</i> Versiunea electronică urmează să corespundă următoarelor cerințe: a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG; b) simbolul se prezintă în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm; c) versiunea electronică a simbolului se prezintă în două forme (două fișiere): prima în non-culori alb și negru și a doua colorată.

	În cazul partidelor politice, în calitate de simbol electoral poate fi înregistrat și simbolul permanent al partidului politic care solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral. În cazul în care mai mulți solicitanți depun spre înregistrare simboluri identice, prioritate are solicitantul care l-a depus primul și a cărui cerere a fost admisă, celorlalți solicitanți cererile se restituie pentru a fi schimbat simbolul. Tratamente preferențiale vor avea simbolurile înregistrate în modul prevăzut de lege în registre publice. Dacă cererile se depun concomitent, primul solicitant se stabilește prin tragere la sorți.
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea reprezentantului în Comisia Electorală Centrală	A se vedea pct.15 din <i>Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3636/2025</i>
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea persoanei responsabile de finanțele acestora (trezorier)	A se vedea pct.15.7 din <i>Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023</i>
Setul de documente pentru fiecare candidat, inclus în listă se va sistematiza și prezenta Comisiei Electorale Centrale, care se anexează la cererea de înregistrare în ordinea stabilită în lista de candidați înaintată	
Datele biografice ale candidatului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 4 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. La completarea datelor biografice se va ține cont de următoarele particularități în cazul rubricilor: <i>profesia</i> – în cazul în care candidatul are două sau mai multe profesii, se include doar una dintre ele; <i>funcția</i> – se înscrie funcția deținută în prezent la unitatea unde candidatul își exercită activitatea (în cazul în care candidatul activează în mai multe unități, se indică funcția deținută la locul de muncă de bază);

	<i>locul de muncă</i> – se indică unitatea în care candidatul își exercită activitatea și localitatea unde își are sediul aceasta (în cazul în care candidatul activează în cadrul mai multor unități, se indică locul de muncă de bază); <i>alte date biografice</i> – completarea rubricii este opțională și se face în formă liberă.
Declarația candidatului privind consimțământul de a candida pentru funcția de deputat	Conform modelului din <i>Anexa nr. 5 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare	Conform modelului din <i>Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. În cazul în care candidatul desemnat este subiect al declarării averii și a intereselor personale în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale fie declarația de avere și interese <i>conform modelului din Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, fie declarația anuală de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate. În cazul celei de-a doua opțiuni, candidatul desemnat prezintă declarația anuală de avere și interese personale, depusă pentru anul precedent înainte de alegerile parlamentare, care nu conține informații cu acces limitat. Declarația de avere și interese personale se descarcă de pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate și se prindează de către candidat.
Declarația candidatului pe propria răspundere, prin care confirmă că: - nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art. 16 alin. (2) lit. c) și d) din Codul electoral nr. 325/2022; - în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive, referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale (diferență substanțială), regimului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 7 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .

juridic al incompatibilităților, conflictelor de interese, restricțiilor și limitărilor, acte care nu sunt prescrise. - nu desfășoară activități electorale comune, concertate și/sau coordonate cu un alt partid politic/bloc electoral decât cel pe lista căruia a fost desemnat.	
Declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022	Conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Copia de pe actul de identitate al candidatului/candidatei	

Formularele documentelor prevăzute în tabel (anexele la Regulamentul nr. 1204 /2023) pot fi descărcate de pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și pot fi completate atât manual, cât și electronic, însă semnătura candidatului trebuie să fie olografă/electronică.

Reprezentantul partidului politic/blocului electoral, împuternicit pentru depunerea documentelor în temeiul prevederilor statutare sau ale actelor de constituire a blocului electoral, va prezenta documentele prevăzute la pct. 25 lit. a) – a²), c), d), e), f), i), j) și, după caz, cele enumerate la lit. g) și lit. h) din *Regulamentul nr. 1204 /2023* Comisiei Electorale Centrale.

Fiecare persoană inclusă în lista de candidați va confirma faptul depunerii personale a documentelor prin completarea unei liste puse la dispoziție de membrii comisiei de recepționarea documentelor pentru înregistrare, care va conține următoarele rubrici: numărul de ordine, numele, prenumele candidatului, denumirea partidului politic care l-a desemnat, data depunerii documentelor și semnătura care trebuie să corespundă specimenului semnăturii din actul de identitate. Candidații înscrși pe lista solicitantului se vor prezenta personal, având asupra lor actul de identitate la locul stabilit prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3655/2025.

Ce documente prezintă candidatul independent pentru înregistrare?

Pentru înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale i se prezintă documentele enumerate mai jos (art. 68 alin. (1) lit. b)–

f), i), k), l), art. 112 și a listelor de subscripție în condițiile art. 65, 66 și 113 din Codul electoral nr. 325/2022):

Documentul	Notă
<i>Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral, fiind însoțită de următoarele documente (indicate ca anexe la cerere):</i>	Conform modelului din <i>Anexa nr. 2 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. Se depune la Comisia Electorală Centrală, fiind înregistrată într-un registru de evidență a corespondenței de intrare.
Listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor,	Listele vot fi numerotate și sistematizate în condițiile <i>Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025</i> și cu respectarea prevederilor art. 66 și 113 din Codul electoral nr. 325/2022 (<i>procedura de sistematizare și prezentare a listelor de subscripție va fi prezentată mai jos</i>). Vor fi prezentate: -liste de subscripție completate -liste de subscripție necompletate și restituite În cerere se va indica informația referitor la listele de subscripție pe care nu se restituie și din ce motive.
Datele biografice ale candidatului	Conform modelului din <i>Anexa nr. 4 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. La completarea datelor biografice se va ține cont de următoarele particularități în cazul rubricilor: <i>profesia</i> – în cazul în care candidatul are două sau mai multe profesii, se include doar una dintre ele; <i>funcția</i> – se înscrie funcția deținută în prezent la unitatea unde candidatul își exercită activitatea (în cazul în care candidatul activează în mai multe unități, se indică funcția deținută la locul de muncă de bază); <i>locul de muncă</i> – se indică unitatea în care candidatul își exercită activitatea și localitatea unde își are sediul aceasta (în cazul în care candidatul activează

	în cadrul mai multor unități, se indică locul de muncă de bază); <i>alte date biografice</i> – completarea rubricii este opțională și se face în formă liberă.
Declarația candidatului privind consimțământul de a candida pentru funcția de deputat	Conform modelului din <i>Anexa nr. 5 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare	Conform modelului din <i>Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>. În cazul în care candidatul desemnat este subiect al declarării averii și a intereselor personale în condițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale fie declarația de avere și interese <i>conform modelului din Anexa nr. 6 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i>, fie declarația anuală de avere și interese personale depusă la Autoritatea Națională de Integritate. În cazul celei de-a doua opțiuni, candidatul desemnat prezintă declarația anuală de avere și interese personale, depusă pentru anul precedent înainte de alegerile parlamentare, care nu conține informații cu acces limitat. Declarația de avere și interese personale se descarcă de pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate și se printează de către candidat.
Declarația candidatului pe propria răspundere, prin care confirmă că: - nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art. 16 alin. (2) lit. c) și d) din Codul electoral nr. 325/2022; - în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive, referitoare la încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale (diferență substanțială), regimului juridic al incompatibilităților,	Conform modelului din <i>Anexa nr. 7 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .

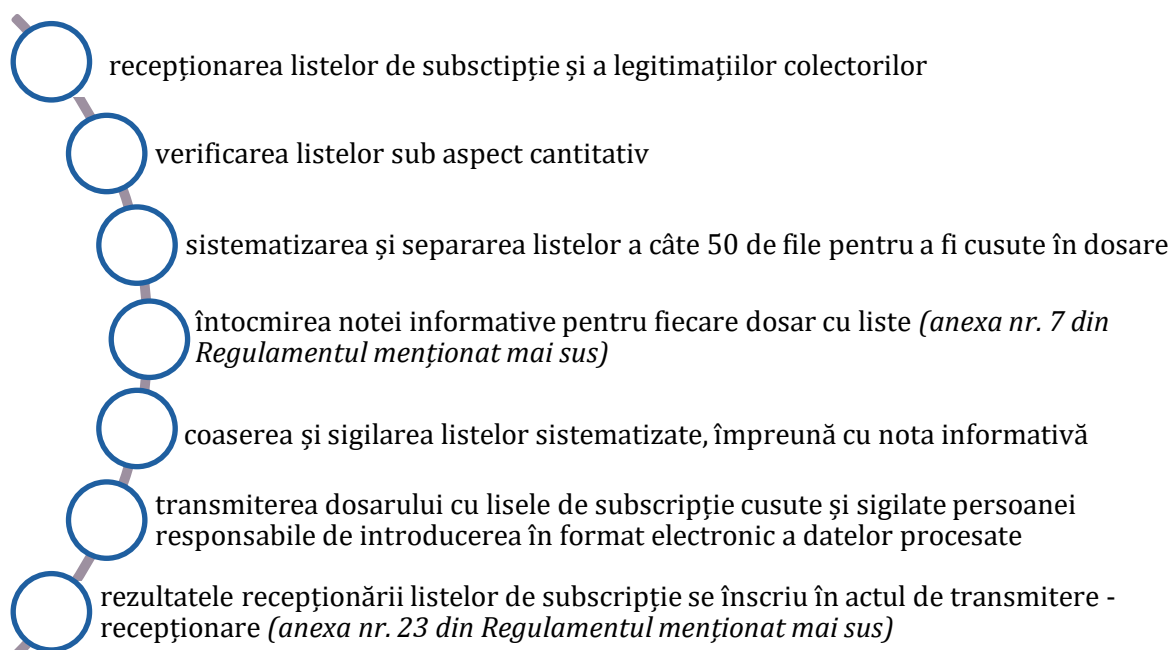
conflictelor de interese, restricțiilor și limitărilor, acte care nu sunt prescrise. - nu desfășoară activități electorale comune, concertate și/sau coordonate cu un alt partid politic/bloc electoral decât cel pe lista căruia a fost desemnat	
Declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022	Conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 1204 /2023</i> .
Copia de pe actul de identitate al candidatului/candidatei	
<i>După caz</i> , simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie	Simbolului electoral pentru înregistrare se prezintă Comisiei Electorale Centrale pe suport de hârtie în non-culori alb-negru, inclusiv descrierea acestuia. După caz, împreună cu descrierea simbolului, se prezintă <i>actul ce confirmă dreptul de utilizare a obiectelor protejate de dreptul de autor, enumerate în descrierea simbolului sau declarația pe propria răspundere privind utilizarea acestora cu titlu gratuit</i>. Versiunea electronică urmează să corespundă următoarelor cerințe: a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG; b) simbolul se prezintă în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm; c) versiunea electronică a simbolului se prezintă în două forme (două fișiere): prima în non-culori alb și negru și a doua colorată. În cazul în care mai mulți solicitanți depun spre înregistrare simboluri identice, prioritate are solicitantul care l-a depus primul și a cărui cerere a fost admisă, celorlalți solicitanți cererile se restituie

	pentru a fi schimbat simbolul. Tratat preferențial vor avea simbolurile înregistrate în modul prevăzut de lege în registre publice. Dacă cererile se depun concomitent, primul solicitant se stabilește prin tragere la sorți.
După caz, setul de documente (cererea și anexele) pentru confirmarea reprezentantului în Comisia Electorală Centrală	A se vedea pct.15 din <i>Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3636/2025</i>

Sistematizarea și prezentarea listelor de subscripție

La etapa de recepționare a listelor de subscripție, comisia de recepționare le verifică doar sub aspect cantitativ. În actul de transmitere-recepționare a documentelor electorale în vederea înregistrării concurentului electoral (anexa nr. 23 la *Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025*) se informează despre listele de subscripție (întocmite și prezentate; necompletate și prezentate; neprezentate) și notele informative privind listele de subscripție.

Procedura de recepționare și sistematizare a listelor de subscripție de către Comisia Electorală Centrală presupune următoarele etape (pct. 74 din *Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025*):

Un dosar separat va conține listele supuse verificării, iar un alt dosar va include listele neutilizate, cele deteriorate sau transmise fără a fi supuse verificării.

În cazul în care grupul de inițiativă prezintă liste de subscripție ce conțin mai multe semnături decât plafonul stabilit, comisia de recepționare va primi spre verificare doar listele de subscripție cu semnături în limitele prevăzute la art. 113 din Codul electoral nr. 325/2022, lăsând la discreția grupului de inițiativă / candidatului desemnat selectarea listelor de subscripție ce urmează a fi prezentate spre verificare. Celelalte liste de subscripție cu semnături peste plafon se recepționează, însă **nu se supun verificării**. La stabilirea numărului de semnături prezentate spre verificate de către grupul de inițiativă se va ține cont de numărul semnăturilor înscrise prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică”, ultimele având prioritate.

Cine va colecta semnăturile pentru susținerea candidatului/candidatei?

Dreptul de a colecta semnături îl au **candidații și/sau membrii grupului de inițiativă** care îi susțin.

Nota bene! Colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la o funcție electivă de către **persoane neautorizate**, constituie contravenție conform prevederilor art. 51¹ din Codul contravențional nr. 218/2008 și se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Un candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, **poate** constitui un grup de inițiativă, care se înregistrează de Comisia Electorală Centrală. Membru al grupului de inițiativă poate fi doar cetățeanul Republicii Moldova cu drept de vot.

Un grup de inițiativă poate susține doar un singur candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Membrii unui grup de inițiativă nu pot fi în același timp și membri ai altui grup de inițiativă.

Pașii de constituire și înregistrare a grupului de inițiativă

1.	Întrunirea cetățenilor în cadrul unei adunări de constituire a grupului de inițiativă cu prezența obligatorie a candidatului susținut de către grup	- este ales conducătorul grupului și se aprobă lista membrilor grupului de inițiativă, cu indicarea datelor de identitate ale acestora; - rezultatele adunării cetățenilor privind constituirea grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului independent și ale alegerii conducătorului grupului de inițiativă se înscriu într-un proces-verbal, semnat de candidatului desemnat, la care se anexează lista membrilor grupului de inițiativă, ce conține: ✓ numele și prenumele; ✓ sexul; ✓ data, luna și anul nașterii; ✓ numărul de identificare de stat (IDNP); ✓ domiciliul/reședința; ✓ datele de contact (nr. de telefon și e-mail) ✓ mențiunea privind calitatea deținută în cadrul grupului de inițiativă (conducător/membru); ✓ data și semnătura membrului grupului de inițiativă. <i>*Se va utiliza modelul de proces-verbal din Anexa nr.1 din Regulament privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025</i>
2.	Depunerea cererii de înregistrare a grupului de inițiativă la Comisia Electorală Centrală	Demersul (cererea de înregistrare), conform modelului din <i>Anexa nr. 8 la Regulamentul nr. 3641/2025</i>, care va fi însoțit de următoarele documente: a) procesul-verbal al ședinței adunării cetățenilor privind constituirea grupului de inițiativă și lista participanților la adunarea menționată mai sus; b) lista membrilor grupului de inițiativă, inclusiv versiunea electronică a listei care nu conține rubrica „Semnătura”; c) declarația candidatului desemnat privind consimțământul său de a fi susținut în calitate de candidat la funcția de deputat; e) copia de pe buletinul / cartea de identitate a candidatului desemnat;

		f) după caz, cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de inițiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanțele activității grupului de inițiativă (trezorierul) ³ .
--	--	---

În termen de **3 zile** de la recepționarea documentelor, Comisia Electorală Centrală verifică corectitudinea acestora și decide asupra **înregistrării** sau **refuzului înregistrării** grupului de inițiativă:

✓ **în cazul înregistrării** se eliberează legitimațiile membrilor grupului de inițiativă, *conform modelului din anexa nr. 22 la Regulamentul nr.3641/2025* și formularele listelor de subscripție, *conform modelului din anexa nr. 24 la Regulamentul nr. 3641/2025*;

✓ **respingerea cererii privind înregistrarea grupului de inițiativă**, în cazul lipsei sau neconformității documentelor depuse pentru înregistrare.

În cazul în care candidatul desemnat a decis **să colecteze singur semnăturile**, el depune o cerere la organul electoral pentru a-i fi eliberate liste de subscripție, însoțită de următoarele documente:

- cererea scrisă, conform modelului prezentat în *anexa nr. 5 la Regulamentul nr.3641/2025*;
- copia de pe buletinul / cartea de identitate a candidatului desemnat.

În decurs de **24 de ore din momentul recepționării cererii**, Comisia Electorală Centrală eliberează listele de subscripție și legitimația colectorului sau respinge cererea dacă constată lipsa întrunirii condițiilor legale pentru a candida.

Cum se colectează semnăturile în susținerea unui candidat/unei candidate?

Semnăturile pentru susținerea candidatului desemnat se colectează pe listele de subscripție eliberate de Comisia Electorală Centrală în formă tipărită sau prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică” și începe de la data eliberării către colectori a legitimațiilor și formularelor listelor de subscripție.

Lista de subscripție va conține semnăturile susținătorilor candidatului desemnat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova care sunt arondați *în oricare localitate din circumscripția electorală națională*.

³ Grupul de inițiativă desemnează și prezintă pentru confirmare un trezorier, care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea grupului de inițiativă și prezentarea acestora în termen (a se vedea prevederile Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hoărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185 din 18.08.2023).

Instrucțiune de colectare a semnăturilor, pe pași, pe liste de subscripție în formă tipărită (pentru colectori):

Pasul 1. Recepționați de la conducătorul grupului de inițiativă legitimația ce confirmă statutul Dvs. de membru/membră al/a grupului de inițiativă și listele de subscripție numerotate.

Fiecare listă pentru susținerea candidatului la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova conține în mod obligatoriu numele și prenumele candidatului, anul nașterii, profesia (ocupația), funcția, locul de muncă și subiectul care l-a desemnat, denumirea circumscripției electorale unde are loc colectarea semnăturilor, numele și prenumele collectorului, mențiuni pentru susținători, mențiune despre responsabilitățile collectorului (față), tabelul în care se vor înscrie datele despre susținător, semnătura acestuia și rubrica „Notă” (verso).

Pasul 2. Completați rubricile din lista de subscripție cu datele despre candidat/-ta la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în susținerea căruia/căreia veți colecta semnăturile.

Atrageți atenția la următoarele aspecte:

- ✓ *Numele, prenumele și anul nașterii* candidatului se indică în baza actului de identitate valabil;
- ✓ *Profesia (ocupația)* se indică conform diplomei, certificatului, atestatului sau al altor acte ce confirmă profesia. În cazul în care candidatul deține două sau mai multe profesii, se va înscrie doar una dintre ele;
- ✓ *Funcția și locul de muncă* se indică în baza Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova. În cazul în care candidatul activează în cadrul mai multor unități, se va indica funcția deținută la locul de muncă de bază.

Pasul 3. Mergeți în localitatea/ localitățile distribuite de candidat sau conducătorul grupului de inițiativă pentru a colecta semnături.

Lista de subscripție va conține semnăturile susținătorilor candidatului desemnat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova care sunt arondați în oricare localitate din circumscripția electorală națională.

Pasul 4. Prezentați cetățeanului/ cetățenei actul de identitate și legitimația care vă conferă dreptul de a colecta semnături. Explicați persoanei că Dvs. colectați semnături în susținerea unui candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Prezentați candidatul/candidata.

Pasul 5. Întrebați cetățeanul/ cetățeană dacă este de acord să susțină acest candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Asigurați-vă că persoana nu a mai semnat anterior în liste de subscripție pentru **acest** candidat.

Pasul 6. Verificați, conform actului de identitate, dacă persoana are 18 ani, este cetățean al Republicii Moldova, dacă actul de identitate îi aparține și dacă documentul este valabil. Întrebați dacă cetățeanul nu este privat de dreptul de a vota prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

Pasul 7. Explicați persoanei modul de completare a rubricilor din lista de subscripție.

Fiecare susținător/-oare al/a candidatului, completează **personal** în limba română sau într-o altă limbă, după caz, următoarele rubrici din lista de subscripție: numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate și semnătura.

Atenție! În cazul în care susținătorul/-oarea candidatului/-tei nu poate, din motive obiective (de ex., persoană cu dizabilitate de vedere, locomotorie), să completeze personal datele solicitate, acestea sunt completate de colector, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată nemijlocit de susținător, iar în caz de imposibilitate, de reprezentantul acestuia/acesteia.

În aceste situații, colectorul va face o mențiune la rubrica „Notă” din lista de subscripție privind motivele pentru care datele despre susținător sunt completate de către membrul grupului de inițiativă sau de către reprezentantul susținătorului.

Exemplul A: „Completat de subsemnatul colector. Alegător analfabet” – mențiune efectuată în situația în care, din motive obiective, susținătorul nu poate completa de sine stătător rubricile, dar semnează personal.

Exemplul B. „Completat de subsemnatul colector. Semnat de reprezentant. Alegător cu dizabilități fizice” – mențiune efectuată în situația în care, din motive obiective, susținătorul nu poate completa și semna de sine stătător rubricile din listă.

Persoanele care colectează semnăturile în listele de subscripție sunt responsabile de asigurarea autenticității datelor din acestea.

Pasul 8. Preîntâmpinați susținătorul/susținătoarea candidatului despre faptul că poate susține, prin semnătură, mai mulți candidați în cadrul unui scrutin, însă nu pot susține același candidat de două și mai multe ori. Dacă susținătorul s-a înscris și a semnat **de două sau multe ori** pe liste de subscripție în **susținerea aceluiași candidat**, aceste semnături se consideră **nevalabile și vor fi excluse**.

Pasul 9. Mulțumiți persoanei și mergeți la următoarea, reluând pașii descriși mai sus.

Pasul 10. Semnați fiecare foaie din listele de subscripție. Astfel, atestați faptul că semnăturile au fost colectate de Dvs. personal și că identitatea persoanelor ale căror nume apare în liste a fost verificată de Dvs., în baza actului de identitate.

În conformitate cu prevederile legislației privind **protecția datelor cu caracter personal**, colectorul se obligă să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal ale susținătorilor de pe lista de subscripție la care are acces și să nu utilizeze / prelucreze datele în alte scopuri decât cel stabilit, precum și să nu dezvăluie datele de care a luat cunoștință în activitatea sa, nici după încetarea calității de colector.

Pasul 11. Transmiteți listele de subscripție completate și cele rămase curate conducătorului grupului de inițiativă. Înainte de a fi transmise, verificați dacă ați completat rubricile corespunzătoare din listele de subscripție, dacă ați semnat fiecare foaie a listei de subscripție.

Colectarea și procesarea semnăturilor prin Subsistemul Informatic „Lista de Subscripție Electronică”

Colectarea semnăturilor prin intermediul Subsistemului Informatic „Lista de Subscripție Electronică” (SSI LSE) reprezintă o metodă alternativă de colectare a semnăturilor care se desfășoară concomitent cu strângerea acestora pe formularele listelor de subscripție tipărite. Pentru aceasta, în sistem se creează o listă de subscripție electronică și se deschide accesul pentru a semna pe

aceasta.

Autentificarea și semnarea în SSI LSE este posibilă doar cu ajutorul semnăturii electronice sau mobile, prin intermediul Serviciului de autentificare și control al accesului MPass.

Listele de subscripție electronice activate sunt disponibile pentru vizualizare pe pagina publică specializată (lse.cec.md) pentru orice persoană interesată indiferent de statutul acesteia, dar pot semna pe o listă de subscripție electronică activată doar alegătorii care dețin semnătura electronică sau mobilă, indiferent de locul aflării.

Susținătorul poate vizualiza în compartimentul SSI LSE „Cabinetul personal” datele sale personale, listele de subscripție semnate și seta opțiunea de a recepționa notificări în funcție de acțiunile realizate în sistemul electronic.

Candidatul desemnat și conducătorul grupului de inițiativă au drept de acces cu rol de a vizualiza lista de subscripție electronică ce conține semnături de susținere, iar persoanele autorizate din cadrul Comisiei Electorale Centrale au drept de acces cu rol de a vizualiza și procesa datele conținute în aceasta.

Procesul de colectare a semnăturilor prin intermediul SSI LSE va fi încetat odată cu recepționarea spre verificare a listelor de subscripție pe suport de hârtie.

În cât timp este adoptată hotărârea de înregistrare?

Documentele prezentate de candidat pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral sunt examinate de Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult **7 zile de la data primirii acestora**.

În procesul de examinare și verificare a autenticității datelor înscrise în documentele prezentate de candidați, Comisia Electorală Centrală poate să solicite informații aferente în acest sens și de la alte entități.

Dacă documentele prezentate corespund cerințelor cadrului normativ aferent, Comisia Electorală Centrală adoptă o **hotărâre privind înregistrarea candidatului la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova** și asigură eliberarea legitimației de candidat, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile de la data înregistrării (conform modelului din anexa nr. 10 din *Regulamentul nr. 1204/2023*).

În cazul în care documentele depuse nu corespund cerințelor stabilite de *Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023* și de alte acte normative aferente, precum și condițiilor art. 68 alin. (11), 111 alin. (6), 112, 113 din Codul electoral nr. 325/2022 și/sau art. 11 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, **Comisia Electorală Centrală refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral sau a candidatului de pe listă, adoptând în acest sens hotărâre motivată. Hotărârea motivată se comunică subiectului vizat în termen de 24 de ore de la adoptare.**

Hotărârea de înregistrare/hotărârea prin care se refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral pot fi contestată în condițiile Codului electoral nr. 325/2022 și în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023*.

Verificarea listelor de subscripție

Listele de subscripție sunt verificate concomitent cu restul documentelor prezentate pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral.

După primirea listelor de subscripție, în termen de **5 zile**, Comisia Electorală Centrală verifică autenticitatea datelor și semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste și adresa domiciliului acestora prin intermediul **aplicației „Liste de subscripție”**.

În cazul prezentării listelor de subscripție ce conțin un număr mai mare de semnături decât cel stabilit (2500 de semnături), va fi verificată autenticitatea semnăturilor colectate până la atingerea numărului minim necesar prevăzut, celelalte semnături colectate peste plafonul stabilit nu se vor verifica.

La procesul de verificare a listelor de subscripție au dreptul să asiste, în baza unei cereri către organul electoral: candidații la alegeri, conducătorii grupurilor de inițiativă, membrii biroului executiv al grupului de inițiativă și observatorii acreditați. Candidații la alegeri, conducătorii grupurilor de inițiativă și membrii biroului executiv al grupului de inițiativă au dreptul să asiste doar la verificarea listelor de subscripție pe care le-au prezentat.

Semnăturile de pe lista de subscripție electronică vor fi verificate concomitent cu semnăturile de pe listele de subscripție pe hârtie prin intermediul Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri” – „Liste de subscripție”. Verificarea semnăturilor se realizează automatizat la etapa autentificării alegătorului în sistem prin intermediul semnăturii electronice.

După procesarea semnăturilor din listele de subscripție pe suport de hârtie, semnăturile de pe acestea se contrapun cu semnăturile susținătorilor din listele electronice, pentru a identifica eventualele cazuri de semnare multiplă. Rezultatele procesării și verificării semnăturilor din lista de subscripție electronică se vor consemna separat în nota informativă privind rezultatele verificării.

***LISTA DE SUBSCRIPTIE SE INVALIDEAZĂ
ÎN ÎNTREGIME DACĂ:***

- este de un alt model sau serie (număr) decât cele eliberate colectorului de către organul electoral (lipsește rubricile, are un alt conținut decât modelul aprobat și eliberat, lipsește numărul de serie, are un număr de serie care se repetă și pe alte listă);
- nu este semnată de colector și/sau lipsește numele/prenumele colectorului sau este semnată de o persoană neautorizată;
- nu conține numele și prenumele candidatului desemnat;
- nu are completate toate rubricile;
- colectorul este înregistrat să colecteze semnături pentru un alt candidat.

***SEMNĂTURA DE PE LISTA DE SUBSCRIPTIE SE INVALIDEAZĂ DACĂ
SUSȚINĂTORUL/SUSȚINĂTOAREA:***

- a înscris datele personale, însă nu a semnat;
- nu are dreptul de vot la data semnării în lista de subscripție;
- și-a înscris datele din actul de identitate expirat;
- este arondat în altă circumscripție electorală decât cea pe teritoriul căreia au fost colectate semnăturile;
- a înscris pe lista de subscripție date de identitate eronate, care nu permit identificarea sa (datele personale ale posesorului actului de identitate indicat nu corespund cu cele înscrise pe listă, datele de identitate sunt înscrise într-un alt mod decât cel solicitat sau nu sunt completate toate rubricile prevăzute în modelul listei de subscripție);
- s-a înscris și a semnat de două sau multe ori pe liste de subscripție în susținerea aceluiași candidat la aceeași funcție electivă;
- a înscris datele unui alt act de identitate (seria și numărul pașaportului cetățeanului Republicii Moldova pe numele altei persoane, seria și numărul unui act de identitate emis de autoritățile altui stat).

Nota bene! Aceste semnături vor fi considerate nevalabile și vor fi excluse din numărul total de semnături prezentate.

Atenție! După verificarea listelor de subscripție, se generează un **raport** în urma procesării tuturor listelor de subscripție din dosar și se întocmește o **notă informativă**⁴ privind rezultatele verificării, care se aduce la cunoștința candidatului desemnat și/sau conducătorului grupului de inițiativă sau președintelui biroului executiv al grupului de inițiativă în termen de 24 ore.

Dacă se constată un număr de semnături mai mic decât cel stabilit sau, în urma excluderii semnăturilor nevalabile, numărul lor s-a redus față de plafonul minim prevăzut de normele legale, organul electoral adoptă o hotărâre, prin care refuză înregistrarea candidatului, comunicându-i hotărârea respectivă în termen de **24 de ore** de la adoptare.

Până când se pot face modificări în privința înregistrării?

Modificări în listele de candidați

Partidele politice și blocurile electorale pot opera modificări în listele înregistrate în condițiile și în termenele stabilite la art. 68 alin. (3) și 115 din Codul electoral nr. 325/2022:

I. Cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite:

⁴ Anexa nr. 30 la Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025.

- înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat;
- completarea listei de candidați în limita maximă prevăzută la art. 111 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 (**111 persoane**).

II. Partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite, cel târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor, efectuarea următoarelor modificări în lista de candidați:

- schimbarea locului de ordine sau excluderea (retragerea) candidatului de pe lista înregistrată;
- retragerea întregii liste de candidați.

Retragerea din cursa electorală

Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind modificarea listei de candidați a concurentului electoral partidul politic sau blocul în **cel mult 5 zile de la data depunerii cererii de efectuare a modificărilor** în lista de candidați cu documentele anexate la aceasta (hotărârea/decizia privind modificarea listei de candidați confirmată prin procesul-verbal sau, după caz, prin extras din procesul-verbal al ședinței organului competent al partidului politic sau al blocului electoral).

Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura / candidatul desemnat pe listă, printr-o cerere scrisă, adresată Comisiei Electorale Centrale care l-a înregistrat, **dar nu mai târziu de 10 zile până la ziua alegerilor**.

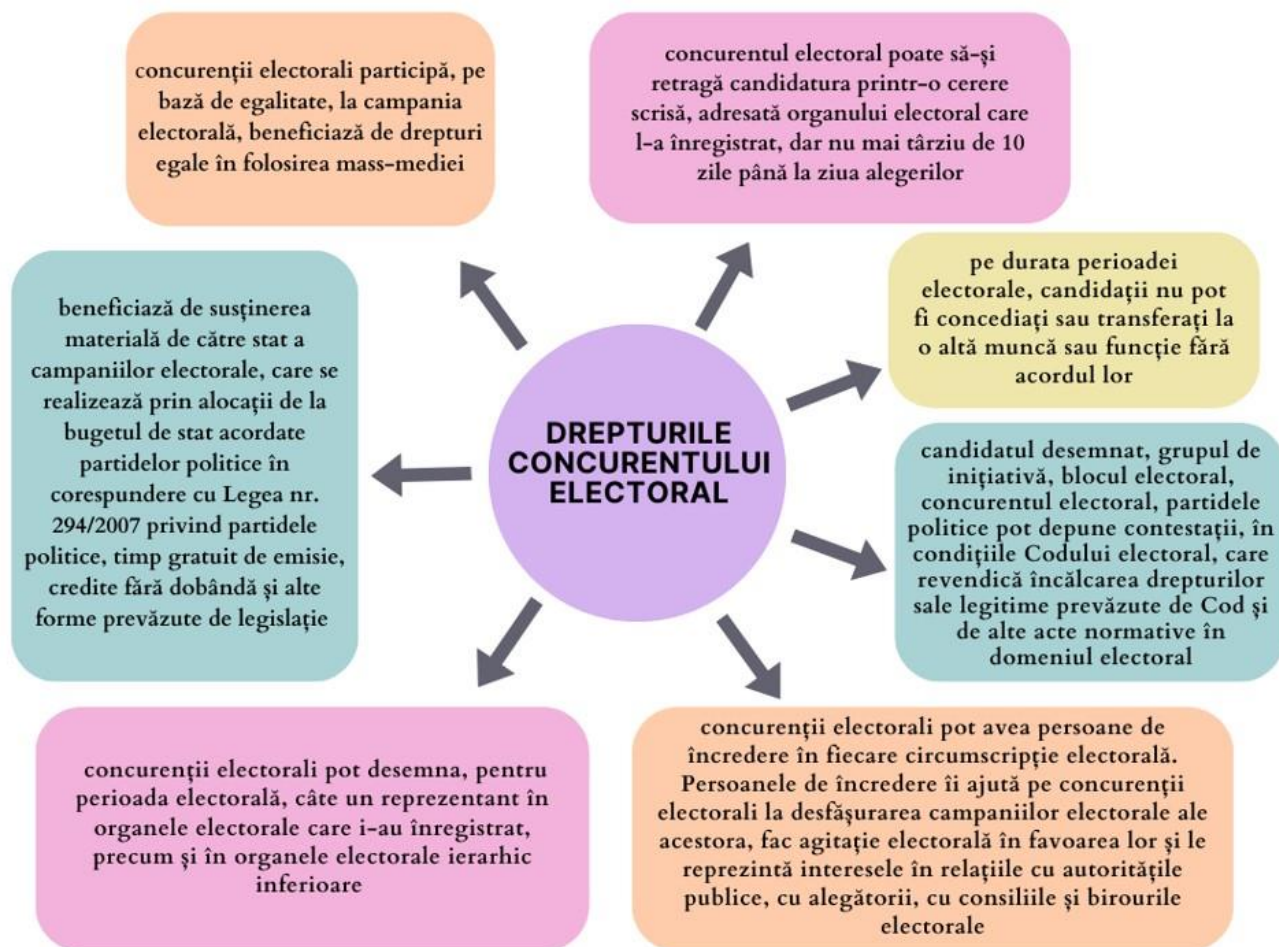
În cazul candidaților la funcția de deputat desemnați de partidele politice și blocurile electorale, cererile de retragere din cursă se înaintează Comisiei Electorale Centrale în același termen stabilit, *prin intermediul partidelor politice și blocurilor electorale respective*.

Hotărârea privind retragerea candidatului din cursa electorală se adoptă de Comisia Electorală Centrală în **cel mult 5 zile de la data depunerii cererii** în acest sens.

Care sunt drepturile concurentului electoral/concurenteii electorale?

Cadrul normativ electoral stabilește un șir de drepturi și obligații care derivă din calitatea de concurentul electoral înregistrat. Mai jos, prezentăm într-o formă schematică, drepturile concurenților electorali:

Atragem atenția asupra dreptului de a solicita confirmarea reprezentanților concurenților electorali în organele electorale, confirmarea persoanelor de încredere, dar și asupra dreptului concurentului electoral înregistrat de a face agitație electorală, de a participa la programe audiovizuale cu caracter electoral.

Confirmarea reprezentantului concurentului electoral

Concurenții electorali pot desemna, pentru perioada electorală, **câte un reprezentant** în organele electorale care i-au înregistrat, precum și în organele electorale ierarhic inferioare. Respectiv, în cazul alegerilor parlamentare, concurenții electorali pot solicita confirmarea unui reprezentant în Comisia Electorală Centrală (organul electoral care i-a înregistrat), în consiliile electorale de circumscripție electorală și birourile electorale ale secțiilor de votare.

Procedura de confirmare a reprezentantului de către organul electoral, drepturile și obligațiile acestuia, precum și modul de desfășurare a activității în cadrul organelor electorale și de participare la operațiunile electorale desfășurate de acestea sunt reglementate de *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*.

Candidatura desemnată pentru confirmare în calitate de reprezentant în organul electoral trebuie să fie persoana care: are împlinită vârsta de 18 ani; are cetățenia Republicii Moldova; nu îi este interzisă exercitarea dreptului de vot; are studii superioare juridice, în administrație publică sau în științe politice – în cazul persoanei desemnate în calitate de reprezentant la Comisia Electorală Centrală.

Calitatea de reprezentant este incompatibilă cu cea de:

- a) candidat;
- b) reprezentant al unui alt subiect decât partidul politic și blocul electoral, înregistrate în calitate de concurenți electorali, candidat independent;
- c) trezorier al partidului politic, concurentului electoral sau grupului de inițiativă;
- d) observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- e) jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de organele electorale;
- f) funcționar electoral care își exercită activitatea în cadrul organului electoral constituit pentru scrutinul respectiv;
- g) persoană de încredere a concurentului electoral;
- h) conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- i) conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;
- j) funcționar public sau persoană care deține funcție de demnitate publică și nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de reprezentant;
- k) operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

Atenție!

- ✓ în cadrul unui scrutin, același subiect poate desemna aceeași persoană în calitate de reprezentant în mai multe organe electorale;
- ✓ mai mulți subiecți nu pot desemna aceeași persoană în calitate de reprezentant;

Pentru confirmarea reprezentanților, prezintă documentele necesare organelor electorale, după cum urmează:

- la Comisia Electorală Centrală, pentru confirmarea reprezentantului în acest organ electoral;
- la consiliile electorale de nivelul al doilea, pentru confirmarea reprezentanților atât în aceste consilii, cât și în birourile electorale ale secțiilor de votare constituite de acestea.

Pentru confirmarea reprezentantului, concurentul electoral prezintă organului electoral pe lângă care se dorește confirmarea reprezentantului, personal sau prin intermediul reprezentantului împuternicit, următoarele documente:

Tipul de document	Particularități de întocmire	Note
Cererea privind confirmarea reprezentantului/listei de reprezentanți, cu indicarea obligatorie a datelor de contact ale persoanei/persoanelor desemnate în calitate de reprezentanți (adresa poștală și cea electronică, numărul de telefon fix/mobil) și cu anexarea, după caz, a actelor de împuternicire, pentru fiecare persoană desemnată separat. Partidul politic și blocul electoral indică în cerere și datele sale de contact.	Se vor utiliza modelele de cerere din anexa nr.1 (cerere pentru confirmarea reprezentantului) sau nr.2 (cerere pentru confirmarea listei de reprezentanți, care conține în anexă modelul listei reprezentanților) la Regulamentul nr. 3636/2025. Cererea este semnată de către conducătorul/conducătorii partidului sau blocului electoral, înregistrat în calitate de concurent electoral sau în cazul candidaților independenți – de către candidatul înregistrat. Cererea poate fi semnată de o persoană împuternicită să exercite dreptul de desemnare a reprezentanților în organele electorale inferioare, inclusiv dreptul de semnare a cererii (a se vedea mai jos cerințele pentru actul de delegare, care se anexează la cerere).	Dacă cererea a fost semnată electronic, dar depusă cu prezență fizică pe suport de hârtie, această oricum urmează a fi depusă și prin intermediul poștei electronice, dar până la ședința la care se va examina aceasta, pentru a putea fi verificată valabilitatea semnăturii aplicate prin intermediul Serviciului guvernamental de semnătură electronică msign.gov.md sau prin alte mijloace disponibile.
Copia de pe actul de identitate al persoanei desemnate în calitate de reprezentant, valabil la data depunerii cererii de confirmare		
Copia de pe actul de studii, recunoscut în condițiile Codului educației nr. 152/2014, în cazul persoanei desemnate în calitate de reprezentant la Comisia Electorală Centrală		

Declarația pe propria răspundere privind inexistența oricăror situații de incompatibilitate prevăzute de Regulamentul nr. 3636/2025 (pct. 11)	Modelul declarației se găsește la anexa nr.3 la Regulamentul nr. 3636/2025. Declarația conține și acordul pentru publicarea pe paginile web oficiale ale Comisiei Electorale Centrale a datelor de contact.	Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original. În cazul confirmării reprezentantului în birourile elector constituit în străinătate, declarația pe propria răspundere prevăzută poate fi depusă în copie care este autenticată de concurentul electoral.
După caz, actul de delegare prevăzut prin care se transmite dreptul de desemnare a reprezentanților în organele electorale ierarhic inferioare.	Modelul actului de delegare se găsește la anexa nr.4 la Regulamentul nr. 3636/2025. Se va prezenta în original sau în format de document electronic împreună restul documentelor.	Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original.
După caz, actul de împuternicire	Modelul actului de împuternicire se conține în anexa nr.8 la Regulamentul nr. 3636/2025.	Se anexează la cererea de confirmare a reprezentantului. Se prezintă pentru fiecare persoană desemnată separat. Se prezintă pe suport hârtie, semnată olograf, în original.

Termenul-limită pentru solicitarea confirmării reprezentantului – **cel târziu cu 3 zile înainte de ziua alegerilor (25 septembrie 2025).**

Organul electoral confirmă reprezentantul concurentului electoral în termen de **3 zile** de la depunerea cererii (**dar nu mai târziu de 27 septembrie 2025**), adoptând în acest sens o hotărâre⁵ și îi eliberează legitimație (nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării).

Drepturile reprezentantului sunt enumerate expres **într-un act de împuternicire**, care se anexează la cererea de confirmare a reprezentantului. În măsura în care din conținutul cererii de confirmare nu rezultă altceva, reprezentantul beneficiază de toate drepturile stabilite de *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*.

Drepturile reprezentantului/reprezentantei concurentului electoral:

- să reprezinte, în baza hotărârii organului electoral privind confirmarea în calitate de reprezentant, interesele concurentului electoral în raport cu organul electoral în care este confirmat, precum și în raport cu alte organe electorale sau alte autorități implicate în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor în limitele aferente circumscripției electorale în cauză;
- să reprezinte interesele concurentului electoral în fața instanțelor de judecată în condițiile și ordinea prevăzută de Codul administrativ nr. 116/2018 și Codul de procedură civilă nr. 225/2003;
- să participe la toate ședințele organului electoral care l-a confirmat, inclusiv cele desfășurate în ziua alegerilor, conform procedurii stabilite pentru desfășurarea ședințelor acestuia;
- să înainteze propuneri la proiectul ordinii de zi a ședinței organului electoral, după caz, să solicite de a supune votului propunerile înaintate ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să înainteze, în cadrul ședințelor organului electoral, propuneri și obiecții pe marginea subiectelor ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă, după caz, să solicite de a supune votului propunerile înaintate;
- să solicite luări de cuvânt în cadrul ședințelor organului electoral și să adreseze întrebări participanților la examinarea chestiunii ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să ia cunoștință de materialele și documentele deținute de organul electoral ce vizează interesele subiectului pe care îl reprezintă;
- să ia cunoștință de modelul buletinului de vot și să confirme, pentru tipar, veridicitatea datelor înscrise în buletinul de vot despre concurentul electoral pe care îl reprezintă;
- să asiste la confecționarea și lichidarea matriței buletinului de vot, precum și la tipărirea buletinelor de vot;
- să aibă acces la toate informațiile cu caracter electoral, inclusiv la datele din listele electorale, la procesele-verbale întocmite de organele electorale;

⁵ Anexa nr. 5 sau 6 la Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025.

- să efectueze filmări foto și video cu înștiințarea președintelui organului electoral, fără a pune în pericol secretul și securitatea votării, precum și confidențialitatea datelor cu caracter personal;
- să informeze președintele organului electoral despre presupusele nereguli observate, inclusiv să formuleze comentarii și obiecții referitoare la procedura de vot;
- să fie informat despre autorizarea scoaterii din localul secției de votare a urnei de vot mobile, precum și în privința listei de alegători care au solicitat votarea la locul aflării, să însoțească urna de vot mobilă, folosind, în caz de necesitate, mijloace de transport proprii;
- să asiste, inclusiv în ziua alegerilor, la toate operațiunile electorale efectuate de organul electoral în care este confirmat, fără a interveni în activitatea desfășurată de acesta;
- dacă a fost confirmat în biroul electoral al secției de votare, să monitorizeze în orice moment întregul proces de vot, inclusiv identificarea alegătorilor, eliberarea buletinelor de vot alegătorilor, introducerea buletinelor de vot în urnă, numărarea, după caz, renumărarea și totalizarea voturilor, întocmirea proceselor-verbale și altor documente electorale, precum și procedurile de verificare, sistematizare și sigilare (desigilare) a materialelor electorale;
- să verifice, în condițiile art. 81 alin. (9) din Codul electoral nr. 325/2022, datele din procesele-verbale privind rezultatele numărării voturilor și/sau totalizarea rezultatelor alegerilor, inclusiv să primească copii de pe aceste procese-verbale, autentificate în modul corespunzător de președintele organului electoral;
- să depună contestații în condițiile capitolului XIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat de Comisia Electorală Centrală nr. 1128/2023;
- să depună la organul electoral cereri și demersuri ce vizează organizarea și desfășurarea alegerilor;
- să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată în cadrul organului electoral;
- să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de reprezentant;
- să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- să beneficieze și de alte drepturi care nu contravin cadrului normativ în domeniul electoral și celui conex.

Regulamentul nr. 3636/2025 enumeră la pct. 30 obligațiile reprezentantului/reprezentantei, iar la pct. 31 restricțiile în exercitarea acestei calități:

Obligațiile reprezentantului/ reprezentantei concurentului electoral:

- să respecte Codul electoral nr. 325/2022 și alte acte normative aferente domeniului de activitate desfășurat;
- să manifeste diligență și conduită corespunzătoare în realizarea activităților aferente statutului de reprezentant;
- să nu se afle în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute mai sus, după caz, să asigure înlăturarea acestora;
- să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, precum și să nu le utilizeze sau prelucreze în alte scopuri decât cele prevăzute de cadrul normativ;
- să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care participă, inclusiv în incinta sediilor acestora, precum și în cadrul operațiunilor electorale la care asistă;
- să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organul electoral, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestuia;
- să se abțină de a face declarații politice și de a efectua acțiuni de agitație electorală în procesul de realizare a activităților în cadrul ședințelor organului electoral, inclusiv în incinta sediului acestuia, precum și în cadrul operațiunilor electorale la care participă;
- să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care exercită o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pentru perioada de activitate în calitate de reprezentant
- după caz, să dețină asupra sa actul de împuternicire și să îl prezinte, la cerere, organului electoral;
- să poarte la vedere legitimația ce confirmă calitatea sa de reprezentant.

Reprezentantului/ reprezentantei concurentului electoral i se interzice:

- să ia cuvânt în cadrul ședințelor organului electoral contrar ordinii stabilite și fără permisiunea președintelui ședinței;
- să participe la procedura de vot a hotărârilor organului electoral;
- să dea instrucțiuni funcționarilor electorali și/sau să întreprindă acțiuni contrare deciziilor organelor electorale, precum și să pericliteze activitatea acestora;
- să insulte și/sau să amenințe funcționarii electorali sau alți subiecți electorali, precum și să utilizeze limbaj licențios în cadrul operațiunilor electorale la care participă;
- să se implice în procedura de completare a buletinului de vot;
- să se implice în activitatea de numărare, după caz, renumărare, a voturilor, precum și la alte operațiuni electorale desfășurate de birourile electorale;
- să desfășoare acțiuni de agitație electorală, să poarte și să arate ecusoane, insigne sau alte însemne de agitație electorală, să facă declarații politice în incinta organelor electorale și în ședințele acestora, inclusiv pe parcursul participării la procedurile electorale și activitățile desfășurate de organele electorale; să disemineze sau distribuie informații și materiale false, denigratoare și/sau defăimătoare la adresa subiecților electorali;

- să incite la ură, discriminare, violență și să utilizeze în discursuri publice, mesaje și materiale de agitație electorală, stereotipuri și prejudecăți la adresa altor subiecți electorali;
- să utilizeze resursele administrative în scopul susținerii campaniei electorale a subiectului care l-a desemnat, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, mijloacelor și bunurilor publice în perioada electorală;
- să ofere alegătorilor bani, cadouri, bunuri ori servicii, altele decât cele permise de legislație; să ofere funcționarilor electorali bani, cadouri, bunuri, favoruri sau servicii;
- să organizeze în perioada electorală transportarea alegătorilor spre secțiile de votare;
- în incinta secției de votare și în raza teritorială de 100 de metri de la localul votării, să discute cu alegătorii în ziua alegerilor aspecte privind procesul de organizare și desfășurare sau exercitarea dreptului de vot;
- să întreprindă alte acțiuni care contravin cadrului normativ electoral și celui conex.

Concurentul electoral poate, în orice moment, dar nu mai târziu de **3 zile până la alegeri**, să solicite organului electoral corespunzător retragerea împuternicirilor reprezentantului său și, respectiv, anularea confirmării acestuia. Concurentul electoral poate solicita substituirea reprezentantului său cu o altă persoană în aceleași condiții și termene descrise mai sus.

Reprezentantul își **încetează activitatea** în cazul:

- a) confirmării rezultatelor alegerilor de către Curtea Constituțională (*activitatea reprezentantului încetează de drept*);
- b) anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat sau retragerii acestuia din cursa electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- c) anulării confirmării acestuia electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- d) modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia electorală (*activitatea reprezentantului încetează în baza hotărârii organului electoral*);
- e) decesului (*activitatea reprezentantului încetează de drept*).

Constatarea încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, precum și nerespectării condițiilor și interdicțiilor prevăzute în *Regulamentul privind activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025*, se stabilește prin hotărâre a organului electoral în care este confirmat sau a organului electoral ierarhic superior.

Organul electoral examinează presupusele încălcări ale reprezentantului din oficiu sau în baza sesizării înaintate de subiecții electorali și decide asupra anulării confirmării reprezentantului în termen de 3 zile de la sesizarea sa ori de la inițierea examinării din oficiu, dar nu mai târziu de ziua alegerilor, dacă a fost sesizat până în ziua alegerilor sau a inițiat din oficiu examinarea.

Confirmarea persoanelor de încredere

Concurenții electorali **pot avea persoane de încredere**, care îi ajută la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora, fac agitație electorală în favoarea lor și le reprezintă interesele în relațiile cu autoritățile publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale.

La alegerile parlamentare, Comisia Electorală Centrală stabilește numărul persoanelor de încredere care poate fi confirmat în cazul prezentului scrutin și tot acest organ electoral are competența de a confirma persoanele de încredere în baza solicitărilor concurenților electorali.

Procedura de confirmare a persoanei de încredere, precum și ansamblul de drepturi și obligații sunt reglementate de *Codul electoral nr.325/2022 (art.71)* și *Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisie Electorale Centrale nr. 1130/2023*.

În calitate de persoană de încredere poate fi desemnată persoana care întrunește condițiile prevăzute la art. 14 din Codul electoral nr. 325/2022 (dreptul de a alege).

Calitatea de persoană de încredere a unui concurent electoral **este incompatibilă în cadrul aceleiași perioade electorale** cu cea de:

- candidat la o funcție electivă;
- persoană de încredere a altui candidat electoral;
- trezorier al partidului politic, al concurentului electoral sau al grupului de inițiativă;
- observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de organele electorale;
- funcționar electoral care își exercită activitatea în cadrul organului electoral constituit pentru scrutinul respectiv;
- reprezentant al concurentului electoral;
- conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;
- funcționar public sau persoană care deține funcție de demnitate publică și nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de reprezentant;
- operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

Pentru confirmarea persoanelor de încredere, concurenții electorali prezintă Comisiei Electorale Centrale următoarele documente:

a) cererea privind confirmarea persoanelor de încredere, cu anexarea listei persoanelor desemnate⁶;

⁶ Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023.

b) declarația pe propria răspundere cu privire la veridicitatea datelor înscrise în cererea privind confirmarea persoanelor de încredere și incompatibilitățile indicate mai sus⁷.

Documentele privind confirmarea persoanelor de încredere se prezintă după înregistrarea concurenților electorali, însă **nu mai târziu de 7 zile înainte de ziua alegerilor (21 septembrie 2025)**.

În termen de cel mult **5 zile** de la primirea documentelor prevăzute mai sus, organul electoral adoptă o hotărâre motivată prin care:

- a) admite cererea și confirmă persoanele de încredere conform listei prezentate;
- b) admite parțial cererea și confirmă doar persoanele de încredere care întrunesc condițiile stabilite de Codul electoral, fiind refuzată confirmarea în cazul celorlalte persoane;
- c) respinge cererea și refuză confirmarea listei integrale a persoanelor de încredere desemnate.

Drepturile și obligațiile persoanelor de încredere sunt prevăzute de *Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023 (pct. 24-26)*:

Drepturile persoanelor de încredere ale concurenților electorali:

- să participe la acțiunile aferente procesului de desfășurare a campaniei electorale a concurentului electoral;
- să facă agitație electorală în favoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice;
- să supună discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora;
- să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- să reprezinte interesele concurentului electoral în relațiile cu autoritățile administrației publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale;
- să asiste la ședințele organelor electorale, cu excepția ședințelor biroului electoral al secției de votare în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor;
- să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată;
- să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;

⁷ Anexa nr.2 la Regulamentul cu privire la cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1130/2023.

Obligațiile persoanelor de încredere ale concurenților electorali:

- să folosească un limbaj respectuos, să manifeste conduita corespunzătoare și respect față de funcționarii electorali și alți subiecți implicați în procesul electoral;
- să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care asistă, precum și în incinta sediilor acestora;
- să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organele electorale, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestora;
- să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, să nu utilizeze și prelucreze datele cu caracter personal în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație;
- să desfășoare campanii electorale în favoarea subiectului care l-a desemnat, cu respectarea prevederilor capitolului VIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, precum și în condiții de concurență egală;
- să asigure respectarea demnității tuturor participanților în campania electorală și să nu admită utilizarea discursului la ură, incitarea la discriminare și violență în cadrul acțiunilor de agitație electorală;
- să respecte condițiile și limita spațiului acordat de către autoritățile administrației publice locale pentru plasarea afișajului electoral și celui pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii;
- să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care exercită o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;
- să poarte, în mod vizibil, legitimația ce confirmă calitatea sa de persoană de încredere, eliberată de organul electoral care l-a confirmat.

Reprezentantul își **încetează activitatea** în cazul:

- a) confirmării rezultatelor alegerilor de către autoritatea competentă (Curtea Constituțională, în cazul alegerilor parlamentare);
- b) anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat sau retragerii acestuia din cursa electorală;
- c) anulării confirmării acestuia în urma retragerii împuternicirilor de către subiectul care l-a desemnat, în cazul constatării încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, constatate prin hotărârea organului electoral;
- d) modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia;
- e) decesului.

Agitația electorală

Conform prevederilor art. 70 din Codul electoral nr. 325/2022, cetățenii Republicii Moldova, partidele politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face **agitație electorală** în cadrul

adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare. Legislația electorală stabilește un set de reguli pentru efectuarea agitației electorale (menționate ulterior ca obligații).

Indiferent de tipul scrutinului, campania electorală începe la data înregistrării concurentului electoral, **dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării** și se încheie la data anulării înregistrării concurentului electoral sau în ziua de vineri înainte de ziua votării. Campania electorală pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 începe la **29 august** și se finalizează la a **ora 23:59:59 a zilei de 26 septembrie 2025**.

În programele cu caracter electoral, în materialele de agitație electorală, în acțiunile de agitație electorală și în publicitatea electorală care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă și concurenții electorali nu pot fi utilizate imagini ce reprezintă culte religioase sau părți componente ale acestora, persoane oficiale străine, instituții de stat sau autorități publice de peste hotare, organizații internaționale, precum și atributele partidelor politice declarate neconstituționale.

Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care evocă simboluri ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalități istorice de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizații internaționale sau imaginea unor persoane oficiale străine, dacă acestea duc la contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional. Prin derogare, prevederile respective nu se aplică în cazurile ce vizează angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor internaționale încheiate cu Uniunea Europeană.

Nu este admisă transportarea organizată a alegătorilor spre secția de votare în ziua alegerilor în scopul determinării acestora să își exercite drepturile electorale, precum și acțiunea de organizare în perioada electorală a transportării alegătorilor spre secția de votare.

Se interzice candidaților să utilizeze resursele administrative, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, a mijloacelor și a bunurilor publice în perioada electorală.

Materialele publicitare trebuie să corespundă cerințelor stabilite la art. 9 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Plata pentru publicitate electorală se efectuează exclusiv din contul „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”.

Fiecare material publicitar al candidaților independenți, care declară pe propria răspundere că nu au utilizat servicii tipografice ale entităților specializate și nu au deschis contul bancar cu mențiunea „Fond electoral”, trebuie să conțină următoarele informații: numele/prenumele concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și mențiunea „Tipărit la echipament tehnic propriu”.

Concurenții electorali pot organiza întâlniri cu alegătorii, autoritățile administrației publice locale fiind obligate să asigure posibilitatea desfășurării unor astfel de întâlniri în termene și în condiții egale. Organele electorale pot fi sesizate în cazul neregulilor constatate în legătură cu organizarea și desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii.

În campania electorală, competitorilor electorali li se interzic organizarea de concerte, concursuri, alte evenimente sau demonstrații cu implicarea interpreților, a personalului de creație și/sau artistic atât din țară, cât și de peste hotare, afișarea în timpul desfășurării acestora de slogane sau alte mesaje și/sau distribuirea de materiale ce conțin simbolistica competitorului electoral sau alte elemente de identificare a acestuia, precum și participarea la astfel de evenimente în scop de promovare politică.

Participarea la programe audiovizuale cu caracter electoral

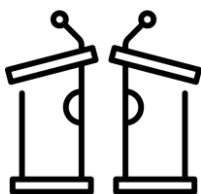

Grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), reprezentanții și persoanele de încredere au dreptul de a participa la programele audiovizuale cu caracter electoral, care se încadrează în una din următoarele categorii:

a) programele de știri și actualități	rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care poate fi reflectat orice aspect relevant al procesului electoral.
b) emisiunile de informare electorală	emisiunile, organizate la inițiativa furnizorului de servicii media, în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau reprezentanții acestora, reprezentanții organelor publice, electorale sau ai societății civile, experții în domeniu sau cetățenii de rând pot aborda orice aspect al procesului electoral, inclusiv programele electorale ale concurenților electorali. Această categorie poate include și emisiunile de ciclu, de autor, de arhivă, de satiră etc., cu condiția ca acestea să aibă relevanță electorală și să respecte principiile prevăzute la art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.
c) emisiuni de promovare electorală	emisiuni care se difuzează în limita timpilor de antenă acordați grupurilor de inițiativă și concurenților electorali în conformitate cu prevederile Codului electoral nr. 325/2022;

d) <i>dezbateri electorale</i>	emisiunile în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) sau reprezentanții acestora sunt solicitați să se pronunțe pe marginea temelor propuse spre discuție de către furnizorul de servicii media.
e) <i>programe de publicitate electorală</i>	programele destinate în exclusivitate difuzării publicității electorale.

- ✓ programele audiovizuale cu caracter electoral sunt prezentate, în primă difuzare, în intervalul orar 06.00 – 24.00, cu excepția dezbaterilor electorale, care sunt difuzate în orele de maximă audiență, stabilite în Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018. Programele audiovizuale cu caracter electoral pot fi difuzate, în reluare, și în alte intervale orare, dacă declarația privind politica editorială prevede o atare posibilitate (pct. 37 din *Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media*, nr.1137/2023);
- ✓ emisiunile de informare electorală sunt organizate la inițiativa furnizorilor de servicii media și trebuie evidențiate de alte programe ale serviciului media audiovizual prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „**Emisiune de informare electorală**”, la început și la final. Dacă într-un program audiovizual doar o parte a acestuia are relevanță electorală, atunci partea respectivă trebuie evidențiată de celelalte părți prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „**Rubrică de informare electorală**”, la început și la final (pct. 39 din *Regulament*, nr.1137/2023);
- ✓ în cadrul alegerilor parlamentare, furnizorii de Servicii media naționali, ale căror declarații privind politica editorială au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului acordă, la solicitare și în ordinea solicitărilor, partidelor politice, blocurilor electorale și candidaților independenți înregistrați în calitate de concurenți electorali timpi de antenă gratuit, **câte 5 minute la serviciile de televiziune și câte 10 minute la serviciile de radiodifuziune**. Acești timpi de antenă se acordă în mod integral în primele 15 zile de la începerea campaniei electorale. Timpii de antenă acordați gratuit sunt utilizați exclusiv pentru expunerea programelor electorale în cadrul emisiunilor de promovare electorală, difuzate separat de alte conținuturi audiovizuale și evidențiate prin semnale acustice sau vizuale unice cu mențiunea „Emisiune de promovare electorală”, la început și la final. Înregistrările pentru emisiunile de promovare electorală sunt prezentate de către furnizorii de Servicii media în primele 10 zile de la începutul campaniei electorale (pct.40 din *Regulament*, nr.1137/2023);

- ✓ în campania electorală, furnizorii de servicii media organizează dezbateri electorale în conformitate cu conceptul și structura lor indicate în declarațiile politicii editoriale și cu norme stabilite în *Regulament* nr.1137/2023 (pct.57-70).

✓ **Emisiunile de dezbateri electorale** sunt difuzate în ore de maximă audiență și trebuie evidențiate de alte programe ale serviciului media audiovizual prin semnale acustice și vizuale unice cu mențiunea „Dezbateri electorale – 2025”;

- ✓ la dezbateri pot participa doar concurenții, reprezentanți ai acestora în organele electorale, sau persoanele de încredere înregistrate de către organele electorale, la nominalizarea expresă a concurentului electoral.

În cadrul dezbaterilor electorale se interzice:

- discursul care incită la ură;
- dezinformarea;
- mesajele care justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității, alte mesaje expres interzise de lege;
- utilizarea limbajului sexist.

- ✓ Plata pentru publicitate electorală se efectuează exclusiv din contul „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă” (pct. 28. din *Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023*);
- ✓ În cadrul alegerilor parlamentare, furnizorii de servicii media publici acordă gratuit, la solicitare, partidelor politice, blocurilor electorale și candidaților independenți înregistrați în calitate de concurenți electorali, în fiecare serviciu media audiovizual generalist și de știri, câte un minut pe zi, timp de antenă, pentru plasarea publicității electorale (pct.72. din *Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023*);
- ✓ publicitatea electorală trebuie să conțină informații ce corespund realității;
- ✓ publicitatea electorală NU poate fi inclusă în alte programe cu caracter electoral, în ediții informative (de știri), emisiuni sportive, emisiuni pentru copii, emisiuni cu tematică religioasă și emisiuni dedicate minorităților etnice;
- ✓ furnizorii de servicii media NU AU DREPTUL să difuzeze publicitate electorală în următoarele cazuri:
 - din proprie inițiativă;
 - în lipsa unui contract de difuzare a publicității electorale încheiat în formă scrisă, până la difuzarea publicității electorale;
 - nu a fost efectuată plata în avans pentru difuzarea publicității electorale;
 - plata în avans pentru difuzarea publicității electorale a fost făcută din alte surse, decât cele din fondul electoral al concurentului electoral;
 - difuzarea publicității electorale are ca efect încălcarea cerințelor legislației privind modul și/sau timpul de difuzare a publicității electorale (pct.78 din *Regulamentul nr.1137/2023*).
- ✓ prezentatorii de știri și moderatorii de dezbateri electorale nu pot sonoriza spoturi de publicitate electorală și nu pot apărea în imagini din spoturi de publicitate electorală;
- ✓ în perioada electorală este interzisă difuzarea publicității comerciale cu participarea unuia sau mai multor concurenți electorali. Interdicția intră în vigoare din ziua în care participantul la publicitatea comercială este înregistrat în calitate de concurent electoral;

- ✓ în perioada electorală este interzisă difuzarea programelor audiovizuale sponsorizate de concurenți electorali. Interdicția intră în vigoare din ziua în care sponsorul este înregistrat în calitate de concurent electoral;
- ✓ pentru publicitate electorală fiecărui concurent electoral îi pot fi acordate 2 minute pe zi în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Durata contabilizată a unui spot de publicitate electorală nu poate fi mai mică de 30 de secunde;
- ✓ timpii de antenă acordați concurentului electoral pentru difuzarea publicității electorale, dar *neutilizați din cauza concurentului electoral* nu sunt recuperați. Plata pentru publicitatea electorală nedifuzată din cauza concurentului electoral nu este recuperată;
- ✓ timpii de antenă acordați concurentului electoral pentru difuzarea publicității electorale, dar *neutilizați din cauza furnizorului de servicii media* sunt reprogramați pentru o perioadă proximă cu înștiințarea concurentului electoral, în formă scrisă, despre data și ora reprogramării;
- ✓ orice persoană, indiferent de reședință, ale cărei drepturi sau interese legitime au fost lezate prin răspândirea în cadrul conținuturilor editoriale cu caracter electoral a unor fapte neadevărate și/sau a unor judecăți de valoare fără substrat factologic suficient *beneficiază de dreptul la replică (art.99-113 din Regulamentul nr.1137/2023)*;
- ✓ în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor nu se admite niciun fel de publicitate. Această interdicție nu se referă la materialele plasate anterior în internet.

Care sunt obligațiile concurentului electoral/concurente electorale?

În continuare ne vom referi la obligațiile concurentului electoral/concurente electorale, care vizează finanțarea campaniei electorale. Prevederi exprese în acest sens se regăsesc în Codul electoral nr. 325/2022 și în *Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023*.

Concurentul electoral desemnează și prezintă pentru confirmare Comisiei Electorale Centrale persoana responsabilă de finanțele sale (trezorier), care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și prezentarea acestora în termen. Cererea privind confirmarea trezorierului este însoțită de decizia/ordinul intern de desemnare, actul de identitate, actele ce atestă studiile economice sau contabile specializate, datele de contact și declarația că persoana desemnată nu deține funcții de demnitate publică. Trezorierul poate fi desemnat și pe bază de contract, care se prezintă pentru confirmare organului electoral respectiv.

Candidații independenți sunt în drept să exercite personal funcția de trezorier al propriului cont „Fond electoral”.

În termen de 3 zile după înregistrare, concurentul electoral va deschide la bancă un cont cu mențiunea **„Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”**, transferând în el mijloace financiare proprii, precum și mijloace bănești primite în condițiile legii de la persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova ori de la persoane juridice din țară. Toate cheltuielile pentru activitatea grupului de inițiativă și pentru campania electorală se efectuează din mijloacele de pe acest cont.

Pot fi utilizate următoarele surse:

- mijloace financiare proprii acumulate în conturile partidului politic la data începerii perioadei electorale (cotizații, donații, alocații, alte venituri prevăzute de cadrul normativ);
- donații (făcute de către persoane fizice – nu pot depăși 6 salarii medii lunare; de către persoane juridice – nu pot depăși suma de 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv);
- credite fără dobândă de la stat.

Se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale de către:

- cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;
- persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova;
- persoanele anonime sau în numele unor terți;
- persoanele juridice care, în ultimii trei ani înainte de începerea perioadei electorale, au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice sau care au beneficiat de ajutoare de stat în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, precum și de către persoanele juridice care, la data efectuării donației, au restanțe la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

- organizațiile necomerciale, sindicale, asociațiile ori fundațiile din Republica Moldova sau din străinătate, organizațiile de binefacere sau religioase;
- autoritățile publice finanțate de la bugetul public național, autoritățile/instituțiile publice la autogestiuine, întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni, ai căror fondatori sunt autoritățile administrației publice centrale și locale, întreprinderile de stat sau municipale, sau alte persoane juridice finanțate de la bugetul public național sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;
- persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital străin sau mixt;
- alte state sau organizațiile internaționale, inclusiv organizațiile politice internaționale.

Se interzice concurenților electorali și grupurilor de inițiativă:

- să ofere alegătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor;
- să folosească în scopuri personale mijloace financiare intrate în contul cu mențiunea „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”;
- să utilizeze mijloace financiare, altele decât din contul cu mențiunea „Fond electoral”/„Destinat grupului de inițiativă”;
- să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească cheltuielile peste plafonul general stabilit de Comisia Electorală Centrală;
- să utilizeze resurse administrative să încaseze mijloace financiare în contul cu mențiunea „Fond electoral” mai târziu decât ziua anterioară zilei alegerilor;
- să utilizeze și să beneficieze de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, de lucrări și servicii în orice formă, oferite cu titlu oneros, fără plata în avans a acestora.

Rapoartele privind finanțarea campaniei electorale se vor prezenta la Comisia Electorală Centrală:

- a) săptămânal, conform graficului aprobat de comisie în programul calendaristic;
- b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final);
- c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data de prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție la comisie.

Linkuri utile

www.cicde.md Rubrica <i>Instruire/ Funcționari electorali/Alegeri parlamentare/Alegeri parlamentare 28 septembrie 2025</i>		Aici sunt plasate materialele didactice elaborate de CICDE pentru membrii organelor electorale ierarhic inferioare și alți subiecți cu atribuții în domeniul electoral.
e-learning.cicde.md Cursuri online/Cursuri CICDE		Aici se găsesc cursurile de instruire la distanță elaborate de CICDE. Utilizatorii pot parcurge de sine stătător cursurile de instruire și să își testeze cunoștințele.
www.cec.md Rubrica <i>Cadrul Normativ</i>		Aici găsiți link-urile către Codul electoral nr. 325/2022 și alte legi conexe, regulamentele și instrucțiunile aprobate de Comisia Electorală Centrală, etc.
www.cec.md Rubrica <i>„Alegeri parlamentare, 28 septembrie 2025”</i>		Aici găsiți relevanță privind organizarea și desfășurarea acestui scrutin: programul calendaristic, hotărâri ale Comisiei Electorale Centrale, organele electorale ierarhic inferioare, acreditarea observatorilor, confirmarea jurnaliștilor, etc.

CICDE

Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

**Publicație electronică realizată de Instituția Publică
„Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”**

2025